

Przedpłata
w Krakowie:
rocznie zhr. 16.—
kwartalnie " 4.—
miesięcznie " 1.35
za odnośzenie ct. 20
Na prowincji:
rocznie zhr. 20.—
kwartalnie " 5.—
miesięcznie " 1.70
za granicą:
miesięcznie zhr. 2.—
Numer zwykły 8 ct.
Niedzielną 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 9 rano.

Ogłoszenia:
Za wiersz 6 ct. Od wy-
razu w drobnych ogło-
szeniach 1/2 ct.
w „Nadziei”
Wiersz zwykły 20 ct.
Śluby, nekrologi,
wiersz 40 ct.
Do działu inseratów
upoważniony
Jan Strycharski.
Rękopisów redakcja
nie zwraca.
Każda zmiana adre-
su 10 ct.

Adres Redakcji:
Kraków, Rynek gł., linia A-B,
l. 48, I piętro.

ZALOZYCIEL: JÓZEF ROGOSZ.
Redaktor: KAZIMIERZ EHRENBURG.

Adres Administracji:
Kraków, ul. Jagiellońska l. 7.

Kłopoty republiki.

Szereg rewizyt, jakie carowi składać mają naczelnicy państw europejskich, rozpoczęty odwiedzinami cesarza Franciszka Józefa w kwietniu, wypełnił mają w ciągu lipca: rewizyta cesarza Wilhelma, i odwiedziny prezydenta Faure'a w Peterhofie, zapowiedziane na 25 lipca b. r. Podróż prezydenta Francji do Rosji zajmuje już od dłuższego czasu główną uwagę paryskiego świata, tak że względu na łączący Francję z Rosją niby przyjacielski, choć ciągle się chwiejący stosunek, jak i ze względu na liczne trudności polityczne i etykietałne, które się w ciągu rokowań o rewizytę wysunęły. Różnica pojęć, jaka istnieje między republikańską Francją a absolutnym caratem prowadzi naturalnie w toku rokowań ustawicznie do nieporozumień i wywołuje utrudnienia takie, jak n. p. wyraźne żądanie kół petersburskich, by Faurowi nie towarzyszyli prezydenci ciał ustawodawczych. Dla cara tylko prezydent Republiki jest wyobraźniem Francji, tak jak on sam jest wcieleniem władzy rosyjskiej; car więc odwiedziny przyjął chętnie tylko od tego, który sam jest jedynym wyobraźniem naczelnej w państwie swem władzy. To zapatrywanie wyrazili reprezentanci rosyjscy rządowi francuskiemu i rad nie rad zgodzić się na nią musiał Faure, nie bacząc, że usunięcie prezydentów izb od udziału w tak tęsknie przez całą Francję oczekiwanym akcie zetknięcia się z carem, musiało silnie podrażnić panów Loubet'a i Brissona.

Już to republikańska ambicja tych obu mężów stanu, zarówno jak i przedstawianych przez nich ciał prawodawczych, wystawiona jest w całej sprawie odwiedzin na ciężkie próby. Tak n. p. do niedawna omawiana była gorączkowo w całej prasie nierozstrzygnięta kwestja, czy prezydent Rzeczypospolitej potrzebuje osobnego zezwolenia Izby na wyjazd za granicę Francji, czy nie. Duch ustaw przemawiał niewątpliwie za pierwszą opinią, jednak żądaniu zezwolenia sprzeciwił się znowu — car. Prezydent Faure rozstrzygnął sprawę samodzielnie, i orzekł, że o przyzwolenie nie będzie prosił. Miało ono nastąpić pośrednio przez przyznanie przez Izby potrzebnego na podróż kredytu; w ostatniej chwili stęszymy jednak, że i ta dyskusja, której mówiąc nawiasem, rząd się boi, będzie odłożona do ostatniego posiedzenia sesji lub nawet zupełnie zaniechana. Tak, wobec rozkoszy oglądania cara, dumna ze swobód swoich Francja wyrzekła się wszelkiego głosu w tej sprawie, i robi istnie zadziwiająco ustępstwa.

Drugą poważną trudność nasunęła stroskanemu Faure'owi kwestja, jaką drogą wypada mu się do Rosji udać. Droga lądem okazała się odrazu nieodpowiednią ze względu na konieczny przejazd przez Niemcy, siedzącą nieobliczonego i wszędobylskiego cesarza Wilhelma. Faure bał się w momencie spotkania z tym władcą... kompromitacji. Zastanawiając z musu usposobienie narodu, żywi on w swym obawę przed wyszukaną galanterją Wilhelma II i kłopotami, jakie ona mogła spowodować. Pozostawała więc podróż morzem. Ponieważ, jak to już dowcipnie opowiadał czytelnikom Figara ołówki sławnego Caran d'Ache'a i morze Niemieckie nie jest przed „Hohenzollernem“ bezpieczne, myślano zrazu o egzotycznej podróży przez Odesę; ostatni projekt nareszcie wytyka marszrutę z Hawru, lub Cherbourg'a, na statku „Dupuy de Lôme“, otoczonym kilku pancernikami, przez morze Niemieckie i Bałtyckie, tylko „z pominięciem kanału“. I tam jednak ściągać będzie prezydenta widmo niemieckiej galanterji, gdyż zwieziono już podobno w Paryżu pogłoskę, że Wilhelm II zamierza wysłać na niemieckie wody brata swego, księcia Henryka, wielkiego admirała floty, na przyjęcie statków francuskich i powitanie Faure'a.

Zresztą bliższych szczegółów podróży nie zna jeszcze dotąd, dzięki ustawicznemu nawiązywaniu rokowań, tak tych szczegółów żądny Paryż. Data (dzień 25 lipca) zdaje się być już ostatecznie oznaczona, zarówno jak i miejsce przyjęć, Peterhof, który jest carskim Wersalem. Ale ani program przyjęć, ani skład orszaku prezydenta nie są dotychczas osta-

tecznie ustalone. Faurowi towarzyszyć mają: minister spraw zewnętrznych Hanotaux, generał Boisdoffre, sekretarz generalny prezydenta jen. Hagron, dawny sekretarz pałacu Elizejskiego jen. Tonnier, który był delegowany na uroczystości koronacyjne, dyrektor gabinetu cywilnego Gall, pułkownik Menetrez, dyrektor protokołu Crosier i kilku jeszcze z tych oficerów, którzy byli podczas carskich odwiedzin przydani do boku władcy Rosji i jego małżonki.

Zostanie w Paryżu panna Lucja Faure, którą — jak wiadomo zaprosiła carowa, której jednak ustawy nie pozwalają wstąpić na statek wojenny, lub grać jakąkolwiek rolę w oficjalnych przyjęciach, zostaną także, jak to już powiedzieliśmy, prezydenci obu Izb francuskich. Z powodu tej kłębki republikańskiego parlamentaryzmu zaczął się już nawet w prasie pewien ruch. Tak n. p. w „Eclair“, deputowany Bazille, świeżo przybyły z Petersburga opowiada, że nieprzybycie panów Loubeta i Brissona wywołało „wielki żal“ między nadnową publicznością. Ile w tej obserwacji, było dobrej republikańsko-patrijotycznej woli i fantazji Bazille'a, trudno oznaczyć, tembardziej, że nie bardzo się ona godzi z anegdotą, jaką deputowany ów opowiada o kilka wierszy niżej. Pewien znakomity Rosjanin, chcąc mu w sposób bezpośredni okazać uczucia rosyjskiego narodu dla Francuzów, zapytał przy nim z nienacką swego służącego: „Kogobyś Iwanie chętniej tłukł, Francuza, czy Niemca?“ Służący odpowiedział bez wahania: „To mi jest wszystko jedno: Każe batuszka tłuc Francuza, będę tłukł Francuza, — każe Niemca, będę Niemca“.

Wszystko tak będzie, jak każe „batuszka“, i w Rosji i na razie we Francji... — Kłopoty prezydentów Izby z Faurem stykają się z kłopotem, jaki pan Brisson mieć będzie obecnie z socjalistycznymi i radykalnymi postami Izby, wskutek sobotniego zajścia z dep. Gérault-Richard'em. Poseł ten, zganiowany mową ministra robót publicznych o strejku w rewirze węglowym w Grand Combe, zawołał zwracając się ku prawicy i centrum Izby: „To są sami szpiegowie polityczni!“ Gdy na wezwanie Brissona cofnął tej obelgi nie chciał, Izba uchwaliła wykluczenie go na miesiąc z sali obrad. Ponieważ Gérault-Richard wzbierał się opuścić salę, zmusił go do tego komendant pałacu parlamentu, pułkownik Manourri, weszły z ośmiu żołnierzami na salę. Wznosząc okrzyki na cześć republiki socjalnej, spełnił wtedy Gérault-Richard wolę Izby, ale socjaliści wypowiedzieli Brissonowi wojnę. Nadto wyprowadzony poseł zwał podobno ministra sprawiedliwości Darlan'a na pojedynkę.

Pisma paryskie przypominają, że sobotni epizod — nie wykluczenie, ale wyprowadzenie posta z Izby — jest trzecim z rzędu w historii parlamentu francuskiego. Pierwszy taki wypadek odnosił się do republikanina dep. Manuela, którego za czasów Ludwika XVII wyprowadzili z sali żandarmi, drugi, już za Rzeczypospolitej, do dep. Baudry d'Asson, którego wyprowadzili woźni.

Jaka szkoda, że tak racjonalny paragraf, który niemal jedynie strzedz może naprawdę godności Izby i jej zdolności do pracy, nie znajduje się w naszym regulaminie parlamentarnym, jako konieczny środek na chodzących Izbie po głowach Schönererów!

Proces dawidowski.

Lwów d. 8 czerwca.

(List oryginalny „Głosu Narodu“).

Dzisiejsza rozprawa w dalszym ciągu rozpoczęła się od wywodów prokuratora, p. Sereadowskiego. W wywodach tych trzymał się rzecznic państwa ściśle uzasadnienia aktu oskarżenia, powołując się na materiał dostarczony przez świadków, oraz przez badania obwinionych i świadków na rozprawie publicznej. Argumenty ze strony pana prokuratora były silne i logiczne, a wypowiedziane były w formie poprawnej i miejscami niezwykle obrazowej. Wiele też sytuacji i momentów z samej sprawy i toczącego się procesu,

w tej mowie prokuratora zostało wyjaśnionych i nawet przekonywująco ujaskrawionych. Pan Sereadowski okazał się niepospolitym mówcą, bystrym prawnikiem, a spokój, jaki zachował w całym przemówieniu, podniósł klasyczność oratorskiej swady i wywoływał tem głębsze i tem dodatniejsze wrażenie. Prokurator odstąpił od oskarżenia Michała i Pawła Jasińskich, oraz Wilhelma Ahrenda, których też trybunał natychmiast uwolnił. Wogóle prokurator przyznaje w pewnym stopniu okoliczności łagodzące, iak n. p. szaf, pod wpływem którego obwinieni działali.

Po mowie prokuratora rozpoczęła się obrona. Pierwszy przemawiał dr Sumper. Mówił długo i dobrze — bronił oskarżonych swoich wyszerpująco i nie pominął ani jednego szczegółu, który w jakikolwiek bądź sposób mógł wpłynąć na zmniejszenie winy lub osłabienie motywów karygodnego czynu. Dr Sumper jest, można powiedzieć, typowym mówcą, odznaczającym się staroszlachecką swadą i pewną sympatyczną jowialnością, co nie wyklucza bynajmniej argumentacji prawniczej, bardzo zręcznego posługiwania się kodeksowymi paragrafami i dylektyką adwokacką, oraz szerszymi poglądami na horyzonty społeczne i polityczne. Adwokat Sumper żadnej pozycji nie uważa za straconą, broni każdej z równą sumiennością, wyszukując argumentów *par force* i umiejac nawet wytwarzać sztuczne oświetlenie faktów. Nieporównany też jest dr Sumper w rysunku charakterystycznym osób działających i w oryginalnem oświetleniu motywów zbrodni, czy przestępstwa. Humoru też dużo w tem, co dr Sumper mówi. Nakoniec prosi dr Sumper o najłagodniejszy wymiar kary dla swoich klientów, nazywając ich czyny „pierwszym występem młodych wyborców“.

Po nim zabrał głos adwokat zyd dr Liljen i głównie dowodził, że jednostka traci swą wolę w tłumie i staje się jego częścią. Obronę swą zakończył odwołaniem się do uczuć ludzkości panów sędziów.

Trzecim i ostatnim obrońcą był dr Sokal. Jest to młody adwokat, rozpoczynający dopiero swój zawód. Z przekonania socjalista, używający wielkiego miru wśród lwowskich socjalnych radykałów, którzy go obrali na obrońcę dawidowskich „bohaterów“ dostarczając faktów na uniewinnienie, które jednak okazały się naciągane, zmyślone, przesadzone, lub nie mające dla rozprawy żadnego znaczenia. Obrona dra Sokala była nierówno opracowaną i wogóle banalną. Prokurator zrzekł się repliki na mowy obrońców, wskutek czego odpadła również replika adwokatów.

Na tem się skończyło dzisiejsze posiedzenie. Jutro od godziny 9 rano nastąpi narada Trybunału. Wyrok będzie ogłoszony o godzinie 5 po południu. Treść wyroku przesłę telegraficznie. *Zet.*

Z ziem polskich.

Karwin d. 8 czerwca.

(List oryginalny „Głosu Narodu“).

Agitacja chrześcijańsko-socjalna wśród górników.

Wczoraj poniosła tu socjalna demokracja dotkliwą porażkę, gdyż pomimo jej agitacji, nie wzdragającej się przed użyciem brutalnej siły, utworzono tu stowarzyszenie pod nazwą „Związku chrześcijańsko-socjalnego“ przy bardzo licznym udziale tutejszych górników. Obywatel karwiński p. Jan Rusek na podstawie § 2 ustawy o stowarzyszeniach, zwołał zgromadzenie które się też tu odbyło wczoraj po południu w sali p. Gałuszki. Uczestników było przeszło pół tysiąca, którzy szczerze wypełnili salę, a na dworze było ich jeszcze raz tyle, którzy albo nie znaleźli już miejsca w sali, lub też nie mogli już otrzymać zaproszenia. Socjalni demokraci uknuli plan rozbicia zgromadzenia, tak jak to uczynili ubiegłej niedzieli w tej samej sali na zgromadzeniu zwołanem przez „Związek śląskich katolików“. Całą gromadę przed zagajaniem zgromadzenia obsiedli miejsca w około przyjdium, jak się pokazało w tym zamiarze, aby krzykiem i gwałtem zawładnąć przewodnictwem zgromadzenia i skierować tok obrad na mielizny socjalno-demokratyczne.

Zaproponowano na przewodniczącego zgromadzenia p. Ruska, co ogromną większością zostało uchwalone. Mimo to rzecznic socjalnych demokratów zało-

żył przeciw temu głośny, albo raczej krzykliwy protest, w czem mu pomagali „towarzysze“ chcąc gwałtem wbrew woli zgromadzenia ogłosić jednego ze swoich przewodniczących. Usiłowania te spełzły jednak na niczem, gdyż panowie socjalni-demokracji spotkali się z silniejszym oporem zwołujących zgromadzenie, któremu uleść musieli. Ażeby im dowiedzieć, że zgromadzenie nie chce przewodniczącego z ich grona, głosowano raz jeszcze i teraz pokazało się, iż prawie całe zgromadzenie oświadczyło się za przewodnictwem p. Ruska, co socjalistycznych demonstrantów tak zbiło z tropu, iż przy głosowaniu: „kto nie chce p. Ruska jako przewodniczącego niechaj rękę podniesie do góry“, zaden z nich już ręką nie ruszył tak, iż prezydium zgromadzenia faktycznie jednogłośnie wybranem zostało. Jako pierwszy zabrał głos p. Skoły szewski, mówiąc o programie stronnictwa chrześcijańsko-socjalnego i o różnicach zachodzących pomiędzy polskim chrześcijańskim stronnictwem ludowym, a socjalno-demokratycznym, które najprzód zarzuca podstawę religijną, ogłaszając religję za rzecz prywatną, podczas kiedy pierwsze opiera przeciwnie cały program na szczytnych naukach chrześcijaństwa.

Na ten sam temat mówili i inni mowcy, zaznaczając jeszcze ostrzejszą różnicę pomiędzy chrześcijańskimi społecznikami a socjalnymi demokratami i zarzucając tymże, iż oni walcząc wrzekomo przeciw wyzyskowi kapitalizmu, dziwnym sposobem zwalczają najzawzięciej małych przedsiębiorców, których wcale do kapitalistów zaliczać właściwie nie można, bo oni także pracują, nieraz nawet bardzo ciężko — zaś dziwnym sposobem zamilczają o strasznym rozboju kapitalistycznym żydowskich miliardów.

Również i w narodowym kierunku jest program socjalno-demokratyczny zgnubnym. Podobnie jak religię, ogłaszają oni i narodowość za rzecz prywatną. Ważną sprawę narodową zbywają oni banalnym frazesem: „niechaj sobie mówi każdy, jak mu się podoba“, zamiast uważać narodowe równouprawnienie za postulat sprawiedliwości i przyrodzone prawo każdego plemienia, tem bardziej, iż sprawa narodowa posiada także i wielką doniosłość społeczną, gdyż na podstawie narodowej wykonuje się ucisk innych narodowości, dzieją się srogie prześladowania i upośledzenia, uprawia się wyzysk i narusza się prawa obywatelskie, zatem z nierówności praw narodowych wynika krzywda moralna i materialna, a na podstawie wrzekomej wyższości narodowej panuje często srodze jeden naród nad drugim, oiemieży jeden drugi i wysysa z niego najżywniejsze soki a przywłaszcza sobie jego pracę.

Potem zabierako z kolei kilku robotników górniczych głos, mianowicie pp. Pawlas, Urbańczyk i Golasowski, którzy w serdecznych słowach malowali nędzę i wyzysk górników przez milionerów kopalniarzy. Jeden z nich rzekł między innymi: „My narazając codziennie życie nasze i przyszłość rodzin naszych, wydobywamy z pod ziemi ciężką pracę dla nich miliony. Oni w zbytku, my w nędzy. Musimy więc walczyć o poprawę naszej doli, bo Bóg stworzył nas wszystkich na Swoje podobieństwo“. Jeszcze raz zabrał głos p. Skoły szewski wskazując, iż prawdziwym przyjacielem pracującego ludu jest stronnictwo chrześcijańsko-socjalne, czego nowym dowodem jest urządzenie obecnie w Wiedniu przez to stronnictwo chrześcijańsko-socjalne bezrobocia tramwajowego w celu polepszenia bytu służby tramwajowej, skazanej przez kapitalizm na szesnastogodzinną pracę. Dla czego socjalni-demokraci nie poruszyli krzywdy służby tramwajowej? Poprostu dlatego, bo akcje tramwaju wiedeńskiego spoczywają w kieszeni żydowskich bogaczy, a tych socjalna-demokracja oszczędza gdzie i jak tylko może. Sekretarz zgromadzenia odczytał następnie statuty „Związku chrześcijańsko-socjalnego“, którego celem jest „poprawa doli pracującego ludu chrześcijańskiego na podstawie chrześcijaństwa w społecznem tegoż znaczeniu“.

Ważne postanowienie zawiera statut co do tego, kto może być członkiem stowarzyszenia. Może nim być „każdy chrześcijanin odpowiadający odnośnym postanowieniom ustawy o stowarzyszeniach“, zatem zdyżi są wykluczeni. Zgromadzenie uchwaliło jednogłośnie założenie „Związku chrześcijańsko-socjalnego“ i zaraz wpisało się około dwunastu górników, jako członków nowego stowarzyszenia. Ruch chrześcijańsko-socjalny skierowany ostro przeciw socjalnej demokracji wzmaga się bardzo pomiędzy robotnikami w kopalniach węgla i w fabrykach na Śląsku. Górnicy i wogóle robotnicy tutejsi są religijni i narodowo uświadomieni, a więc poznawszy się na farbowanych lisach międzynarodowej ateistycznej, zdyżiającej, socjalnej demokracji odwracają się od niej z odrazą. Ostatnim mówcą był rolnik z Jabłonkowa, p. Filbier, który jawił się na zgromadzeniu w pięknym a sutym starożytnym strój narodowym Jabłonkowie. Omawiał sprawy parlamentarne, mianowicie potępiając w dosadnych wyrazach zachowanie się parlamentarne posłów socjalno-demokratycznych wobec rozporządzenia językowego. (Głosy: „Żydowska polityka!“).

Poócz zgromadzenia w Karwinie, odbyły się także same robotnicze zgromadzenia w Ligotce Kame-

ralnej, Górnej Suchy i Trzyńcu. We wszystkich tych śląskich miejscowościach uchwalono założenie stowarzyszeń politycznych na podstawie obrześciańskiej.

Warszawa d. 7 czerwca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Artykuły „Świeta“. — Nasi najserdeczniejsi. — Nicl intryg w Tow. kredytowym. — Jubileusz Deotymy. — Pomnik Suworowa w Warszawie.

Brukowy dziennik rosyjski, wychodzący w Petersburgu, *Swiet* wziął sobie od jakiegoś czasu za specjalne zadanie ciągle podburzać opinie niższych klas społeczeństwa rosyjskiego, których jest organem, przeciw Polakom. Po artykule o Mickiewiczu, o którym z okazji jego duchowego braterstwa z wywodami dra Franki, już zapewne wspomnieliście, ogłosił on korespondencję z Warszawy w Nrze 135, tchnącą ożłoliwym, ale bezsilnym niestety jadem, zwróconym przeciw tym ludziom i sprawom, które społeczeństwo polskie najgoręcej ukochało.

Ta walka *Swieta* prowadzona w sposób, jakim on wojuje, może być dla nas tylko pocieszającą, jest bowiem bezwzględnie objawem dodatnim. Bezsilna wściekłość obskurnego dziennika wskazuje: po pierwsze, że polska sprawa jest bardzo silnie umocowaną i katkowowskiej drużynie rosyjskiej lada chwila dać się może we znaki, — po drugie, że inteligentniejsza prasa i ta część społeczeństwa, która ma pojęcie o sprawiedliwości i oświacie, obrzydliwie sobie nienawistną a barbarzyńską walkę z polskim narodem wobec czego dziś prowadzi ją zaczyna prasa *minorum gentium*, — po trzecie, że nie ma żadnych istotnych powodów, dla których prasa rosyjska zaczepiaćby nas mogła, wobec czego pozostają jej tylko paszkwile, potwarze i kłamstwa. Rzecz dziwna i odrazu bijąca w oczy, że rodzaj tej szarpającej walki zupełnie się w taktocie zmienił. Dawniej prasa rosyjska występowała przeciw nam zawsze głównie z okazji rzekomych politycznych zabiegów, roszczeń i dążeń; dziś *Swiet* uderza zajadłe na polską kulturę, starając się odrzeć z uroku jej celniejszych przedstawicieli, jak np. Mickiewicza, Sienkiewicza, Deotymę, Kraszewskiego etc. Ton w jakim są trzymane artykuły *Swieta*, zdradza wielką, komiczną niemal, niezajomość omawianego przedmiotu a wreszcie ogólnie pozostaje to, że za oślepiający blask cywilizacji rażący oczy „szerokej rosyjskiej natury“ coraz silniejszymi promieniami z „prywiślańskiego kraju“ się rozchodzi.

Ale wróćmy do *Swieta* i posłuchajmy jego wywodów. Nawiażując do obecnej zmiany, jakiej dopatruje się w systemie administracji Królestwa Polskiego, pisze *Swiet* co następuje: „Ze względu na nadzieje, jakie się objawiają wśród polskiego społeczeństwa, z powodu coraz to szerzej krążących pogłosek o łagodniejszym systemie zarządu, nie od rzeczy będzie poddać gruntownemu zbadaniu kwestję polskich wewnętrznych stosunków“. W następstwie tej refleksji uderza *Swiet* gwałtownie na Tow. kredytowe ziemskie, w którym upatruje niebezpieczne polityczne stowarzyszenie, mogące w danej chwili pochwycić w swe ręce wszystkie nici intryg politycznych i spowodować ruch Rosji nieprzyjazny i dla państwa szkodliwy. Przez śmierć prezesa dyrekcji głównej Towarzystwa Tołoczanowa, opróżniona posada dostać się ma w ręce rodowitego Polaka. Możliwość takiej zmiany wzbudza w redakcji *Swieta* niepojętą wściekłość, objawiającą się artykułem pełnym goryczy przeciw powyższej instytucji i „rdzennie rewolucyjnemu“ społeczeństwu polskiemu.

Następnie przechodzi *Swiet* do kwestji jubileuszów polskich literackich znakomitości. Oburza go to, że święcono 45-letni jubileusz Deotymy, co zdaniem jego jest wyzwaniem rzuconem rosyjskiemu społeczeństwu. Humorystyczne to twierdzenie kończy zaś następującym wywodem: „Zastanówić się należy, czy Polacy uwielbiają w Mickiewiczu genialnego poetę, czy przedstawiciela polskiego rewolucyjnego mistycyzmu, w Deotymie poetkę wstawioną improwizacjami, czy przedstawicielkę epoki, poprzedzającej ruch 1863 r., w Sienkiewiczu uzdolnionego powieściopisarza, czy spadkobiercę pojęć literackiego politycznego agitatora, Kraszewskiego“. Przechodząc do samej Warszawy, zaznacza *Swiet*, że dopiero rosyjska administracja zrobiła z niej miasto wielkoeuropejskie, zaprowadzając wzorowy ład i porządek, budując szeregi gmachów, powołując do życia ruch handlowy i przemysłowy itp. Wdzięczności za to nie okazują Polacy wcale. Ośmielili się nawet podawać projekty nowych nazw dla ulic, które mają być ochrzczone nazwiskami ludzi, którzy przecież „niczem nie zasłużyli się miastu“. Należałoby raczej pamiętać o tych, „którzy właściwą wielkość miasta stworzyli“.

Kończył właśnie swój artykuł, kiedy przyaiono nr. 8 *Swieta*. Znowu wstępny artykuł o Mickiewiczu. *Swiet* powziął myśl inną, lepszą, „moralniejszą“. Komu innemu nie Mickiewiczowi w Warszawie pomnik wzniesieby należało, a mianowicie — Suworowowi. A dlaczego? Bo „Suworow był w Polsce w r. 1794 nie tylko działaczem wojny ale także działaczem pokoju. Dzięki takim historykom jak Lelwel, agitatorom jak Niemcewicz i fantantom jak Mickie-

wicz, historia polska zupełnie jest skażoną“ i nie chce uznać, że Suworow był jej dobrodziejem, zapewne chociaż *Swiet* dodać. Ale przecież się wstrzymał. Byłoby tu już szczytem bezczelności i głupoty. Sam wybór osoby świadczy niezbyt dobrze o inteligencji redakcji *Swieta*. Suworow, dziki żołdak, człowiek, który spowodował rzeź Pragi, oślawiony w Europie całej barbarzyńca — oto jest bohater *Swieta* i jego czytelników.

Nie warto polemizować dłużej. Poruszyliśmy artykuły *Swieta* tylko dlatego, żeby dać przykład naszym czytelnikom, jaką bronią ta podlejsza część prasy rosyjskiej z nami walczy. Ubolewanie nad jej ciemnotą i głęboką litość, oto, czem odpowiedzieć możemy.

ZE ŚWIATA.

Wiedeń 5 czerwca.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Cesarz w obozie pod Bruck. — Przyjazd cesarza Wilhelma do Aussee. — Wycieczka kółka śpiewackiego. — Nowy proboszcz w parafii Ottakring. — Zgromadzenie służby tramwajowej. — Adwokat w Austrii.

W dalszym ciągu swojego pobytu w obozie pod Bruck, cesarz odbył przegląd pułku 68. Pod jego okiem odbyły się ćwiczenia taktyczne. Monarcha wyraził wielkie swoje zadowolenie i do korpusu oficerskiego przemówił w słowach następujących: „Zawsze chwaliłem wasz pułk i dziś cieszy mnie bardzo, że mogą potwierdzić dawne moje zdanie. Pułk wygląda coraz świetniej. Prezenoja, dyscyplina i wyćwiczenie żołnierza nie przedstawia nic do życzenia“. Przed odjazdem do Wiednia, zlustrował jeszcze pułk artylerji. Tak oficerowie, jak i żołnierze postyszeli również słowa pochwały.

Telegramy z Berlina doniosły, że cesarz Wilhelm w tych dniach uda się do Aussee, celem odwiedzenia kanclerza księcia Hohenlohe. Wizyta owa nie jest zwykłą grzecznością lecz ma znaczenie polityczne. Nie idzie tu o sprawy zagraniczne, ale wewnętrzne. Prawdopodobnie sekretarz stanu Marshal ustąpi ze swego stanowiska i cesarz niemiecki chce osiągnąć zdania kanclerza, kogo mianować na jego miejsce.

Śpiewackie kółko urzędników kolejowych urządziło wycieczkę do Włoch. Amatorzy-śpiewacy zwiedzili Wenecję, Medjolan, Turyn, Florencję, Neapol i Genewę. W Rzymie, w kopule kościoła św. Pietra, odśpiewali kilka pieśni religijnych. Wszędzie dawali koncerty, ciesząc się wielkim powodzeniem. Na ich cześć urządzano ucztę, festyny i bale. Mieszkańcy Italji wysadzali się na gościnne przyjęcie i nie szczędzili uznania dla owego kółka śpiewackiego. Pewna część dochodu z koncertów przeznaczona była na cele dobroczynne i biedni błogosławili turystów austriackich. W tych dniach drużyna powraca już do Wiednia.

Proboszczem parafii Ottakring, został mianowany ksiądz Lasehka. Mieszkańcy tej dzielnicy postanowili powitać go solennie i z ostentacją wprowadzić do kościoła.

W uroczystości wezmą udział: burmistrz dr Lueger, ksiądz Alojzy Lichtenstein, dr Gessman, dr Weisskirchner, Rada miejska *in corpore*, z wyjątkiem żydów i t. d.

Wczorajszej nocy odbyło się wielkie zgromadzenie niższej służby tramwajowej, w sali Wimbergera. Przeszło 1000 osób wzięło w niem udział. Obecni byli deputowani: dr Axman i Bielohlawk. Dyrekcja w zasadzie przyjęła niektóre punkty petycji, a mianowicie: dzienne wynagrodzenie w wysokości 1 złr. 20 ct., dwadzieścia minut na obiad, awansowanie woźniców na konduktorów i rewizorów i zasilenie funduszu emerytalnego pewną kwotą. Warunki te przedłożył referent, woźnica Wufka. Po odczytaniu, zapanowało głucho milczenie.

Wreszcie rozległy się okrzyki: „Nie! Nie! My nie przyjmujemy!“ Referent Wufka w dłuższej mowie, zachęcił zebranych do rozpoczęcia strejku. Przemawiając później obydwaj deputowani, a dr Bielohlawk zaś, znaczył, iż wśród woźniców i konduktorów tramwajowych nie ma ani jednego żyda, ale zato odgrywa rolę zgnubną kapitał żydowski, który przygułta Chrześcijan i wysysa z nich wszystkie soki żywotne. Deputowany Axman żąda, aby wybrano komitet złożony z 8-miu członków i on uda się z nim dziś do dyrektora Persivala. Wrazie, gdyby dyrekcja nie zgodziła się na słuszne żądania niższej służby, nie pozostaje nic, jak rozpocząć strejk i to już od niedzieli. Prawdopodobnie tak się stanie i Wiedeńczycy zostaną pozbawieni w czasie Zielonych świątek, jedynego środka komunikacyjnego z okolicami stolicy. (W istocie tak się stało. *Przyp. Red.*)

Jeden z dzienników podał statystyczne daty, dotyczące stanu adwokackiego. W 1851 r. wszystkich adwokatów było w Austrii 516. W 1896 r. liczba ich wzrosła do 3756. Widocznie ludzie lubią się procesować i napychać kieszonki obrońców.

Wujaszkwowie z Ameryki, od dawnego już czasu nie mają żadnego znaczenia i stali się tylko typem

w farsach. Jednakowoż czasem zdają się i prawdziwi. Niejaki Berger palacz kolejowy, przed laty ożenił się z panną Weiss, tak samo jak i on ubogą. Bóg ich pobłogosławił dziesięciorgiem dzieci i nęcza dość często zaglądała do jego drzwi. Przed kilku dniami doniesiono mu, że umarł w Nowym Jorku stryj jego żony i zapisał jej 11 milionów dolarów. Berger dotąd nie wierzy swemu szczęściu, ale fakt jest prawdziwy. Jeden z adwokatów wiedeńskich podjął się wywindykowania spadku i całą sprawę będzie prowadził własnym kosztem. Jest to najlepszy dowód, że fortuna nie jest iluzoryczną. *Swój.*

Z osobnej wystawy w Sukiennicach.

II.

Ogromny interes na wystawie budzi swemi obrazami p. Wyczółkowski. Dwa z wystawionych obecnie, „Chrystus na krzyżu” i „Sarkofag”, były na zeszłorocznej międzynarodowej wystawie w Berlinie i należały tam do najlepszych i w dziale polskim i wogóle. P. Wyczółkowski przedstawia się zawsze jako świetny kolorysta i doskonały rysownik, a z dwoma temi przymiotami łączy w zupełnie niepospolitej mierze umiejętność nadania wyrazu, ekspresji swoim płótnom. Mało którego malarza dzieła wbijają się tak mocno w oczy i w pamięć, jak jego. O jego portrecie własnym meznaby powiedzieć, że się prosto w oczy widać.

Przez siłę koloru p. Wyczółkowski jest niebezpiecznym konkurentem dla sąsiadów, gdyż przy jego obrazach łatwo inne, nawet energicznie malowane, mogą się wydać szare i blade; płótna p. Wyczółkowskiego wprost nieraz się świecą.

Nie wiem, czy się wyrażam trafnie, powiedziałbym jednak, że artysta ten ma w sobie wielki talent epicki. To wrażenie zrobił na mnie kiedyś jego „Droid”, to samo robi na mnie teraz „Sarkofag”. „Sarkofag” ten mógłby być do pewnego stopnia *pendant* do dzieła najpotężniejszego epika, jakiego Polska miała, do dzieła Matejki; nie idzie za tem, abym „Sarkofag” p. Wyczółkowskiego zestawiał ze „Skargą”, „Batorym” lub „Ubią lubelską”, ale postaram się wytłumaczyć, co myślę.

Po historycznych obrazach Matejki wydaje mi się obraz p. Wyczółkowskiego naturalną konsekwencją, jakkolwiek sam artysta mógł o tem nie myśleć. Momenty wielkiej chwały, momenty życia, żywej egzystencji, zostały odtworzone, ale potem przyszła śmierć. Mistrz pruski nie składał już hołdów, arcyksiążę austriacki nie oddawał szpady, carowie nie unizali się u nóg królewskich, ani mógł księżę Witold traktować Krzyżaków; przyszła śmierć smutna, cicha, pełna obawy zamierzalnej, powoli blaknącej w pamięci. I w wyobraźni artysty powstał „Sarkofag królewski”, personifikacja, skupienie w sobie i streszczenie tego bezkresnie smutnego „po śmierci”.

Gdzieś w krypcie, w podziemiu, wśród starych gratów i rupieci, zapomniana, od kurzu i pajęczyn pokryta, leży na swym grobowcu w kamieniu kuta para królewska. Przez kolorowe szyby wpada słońce i rzuca na tych śpiących przyćmiony sklepieniem poleś, oświetlając zarazem stracone tam przed czasem figury świętych, czy apostołów.

Para królewska z jabłkami i bertami w dłoniach, w koronach, płaszczach i z pierścieniami na palcach, piękna i dostojna, ma w sobie taki majestat, że się mimowoli przed tym obrazem milknie. Mogli być inni za życia, ale w idealizującej wyobraźni rzeźbiarza, który te sarkofagi kuł, jawili się, jak prawdziwi z ducha i ciała pomazańcy Boży.

Gdyby talent p. Wyczółkowskiego dorównywał kolosalnemu i fenomenalnemu geniuszowi Matejki: w galerji matejkowskiej postawiłbym ten sarkofag na końcu, jako pieczęć, zamknięcie pergaminu. Mówię wyraźnie: gdyby, jako dzieło malarskie, dorównywał dziełom Matejki.

Sarkofagowi p. Wyczółkowskiego zarzucają zbyt obliczone na gust przeciętnej publiczności, zbyt dekoracyjnie traktowane wydobycie niektórych efektów; zarzucają mu także, że głowa i cała postać króla jest niedociągnięta do miary wykonania głowy i postaci królowej i że jest jeszcze za blisko, aby mogła być traktowana już tak szkiecowo. Co do figur dalszoplanowych, to te, przeniesione tu z jakiegoś ołtarza, przedstawiające osoby żywe, ogromnie podnoszą efekt, wydaje się bowiem, jakby łamały ręce i modliły się nad tem smutnym i cichym — „po śmierci”.

Chrystus na krzyżu. Chrystus w ogrójcu i Głowa Chrystusa, wszystko to, podobnie, jak sarkofag, jest naturą martwą odtworzoną ze znakomitą techniką, naturą martwą w najszlachetniejszym tego wyrazu pojęciu. Chrystus na krzyżu wydaje mi się być rzeczą doskonalszą od sarkofagów królewskich, czyni mi zaś także wrażenie jakiegoś rapsodu z epopei. Melancholia tego obrazu jest do zadziwienia wysoko wyprowadzona.

Jeżeliby ktoś nieznał pędzla p. Wyczółkowskiego i gdyby mu nagle po tych wspaniałych kopjach rzeźby kamiennych i drewnianych pokazano jego portrety, zdumiałby się niepomiernie. Jest to gra barw kładzionych obok siebie z niesłychanym zamachem, z werwą, brawurą i wprawą niepospolitego majstra, ale może tu i owdzie nadto jaskrawo i efektownie. Wydaje mi się, że jednak za dużo w nich jest barwy fioletowej, niebieskiej i czerwonej, że up-czerwona linja pod kołnierzem samego autora jest za czerwona, że lewe ramię w portrecie p. P. jest za niebieskie. Cokolwiek bądź, portrety te są arcyświetne. Pierwszy, swój własny, ze znamieniem podobieństwem, drugi właściwie fantazja na dany temat.

Duży cykl obrazów dał młody malarz, p. Meheffer. Artyści wogóle są bardzo nierówni i człowiek, który na jedną wystawę może przysłać rzeźbę doskonałą, na drugiej może się znaleźć z rzeczą, którą się przyjmuje raczej dla firmy. Jeżeli więc teraz będę mówił o p. Mehefferze, to nie dlatego, abym go wyżej stawiał od tego, lub owego z innych konkurujących obok niego artystów, ale dlatego, że, o ile mi się zdaje, w danym razie przedstawia on się wyjątkowo korzystnie. Gdybyśmy na jakieś dwie odrębne wystawy posłali na jedną „Skargę”, a na drugą „Joannę d'Arc”, mielibyśmy prawdopodobnie dwie bardzo różne oceny i z jednej przysłanoby nam niezawodnie najwyższą nagrodę, z drugiej niezawodnie potężną krytykę. (D. n.)

Kazimierz Tetmajer.

KSIĄŻĘCA DOLA

(41)

NOWELA

przez Tadeusza Łęckiego.

[Dalszy ciąg].

Kiedy Vallieri wraz z panem Znaimskim znaleźli się na podwórzu, agent rzekł:

— Wyciągnąłem pana tutaj nie tyle dla psów, bo wszystkie psy przeczuwają ślad we mnie poczciwego człowieka i nigdy nawet na mnie nie szczekną — ile dlatego, że chcę pana prosić o ważne przysługi... Nie dla mnie... bądź pan spokojny, ręką panu słowem urzędnika... ale dla wspólnej naszej sprawy... Wiesz pan, jakie jest moje przekonanie? Oto, że w tem tkwi ktoś trzeci... Czy wiesz pan co w tym przedmiocie?

— Nic nie wiem i nic nie chcę wiedzieć...

— Mniejsza o to; będą wiedział i bez pana... Musi mi pan jednak pomóc w jednej drobnej rzeczy; idzie mi o czysto psychologiczno-medyczne doświadczenie. Oto zechciej pan obserwować, jak się pan Karłowski będzie zachowywał po moim odejściu... Wszystko, co według pana, mogłoby ułatwić mi śledztwo możesz pan zupełnie opuścić. Idzie mi tylko o takie drobnostki, jak o to, czy pójdzie do prawego okna czy do lewego, czy podniesie łyżkę czy widelec — ot... taki mam policyjno-lekarski kaprys. Co panu szkodzi skontrolować taką bagatelę...

Znaimski spojrział na agenta ze zdziwieniem.

— Jeżeli tylko o to idzie — rzekł.

— O nic więcej... Jutro się zgłoszę do pana — odpowiedział agent i skłoniwszy się, zniknął po za bramą, wiodącą do wsi...

Przez drogę pan Vallieri zastanawiał się nad stanem sprawy; bieg jej poczynił na szczególniejsze wstępować tory. Wyznanie ze strony p. Karłowskiego, którego się Vallieri spodziewał i po które poszedł z nim do Próchnowa, nastąpiło prędzej i łatwiej niż można było mniemać, nie tylko jednak nie rozjaśniło ciemnych punktów, ale nagromadziło ich znacznie więcej, niż doświadczony agent przypuszczał. Obcy wpływ, pod którym działał pan Karłowski, biorąc udział w zbrodni — bo obecnie już tylko o udziale Karłowskiego w zbrodni myślał Vallieri — wysuwał się teraz na pierwszy plan. Co to był za wpływ, w jakich celach działał, jakim planom służył: wszystko to wymagało nowego śledztwa i odświeżenia sprawy, nie mającą bodaj nic wspólnego z tragedją miłosną księżniczki. Okoliczność ta pobudzała tylko energję śledczą Vallieriego, który zawód swój traktował z artystycznym amatorstwem; nie brakło także środków do zbadania, z kim i jakie stosunki mógł mieć w ostatnich czasach dzierżawca próchnowski. Rzeź utrudniona jednak była niesłychanie przez to, że niepodobna było posługiwać się pomocą detektywa w dochodzeniach, dotyczących osoby Karłowskiego, skoro właśnie szło o odwrócenie podejrzeń przeciwko niemu, ze względu na księżniczkę.

Pewnem zdziwieniem przejmowała przytem Vallieriego tajemnicza rola, jaką odgrywał Znaimski wśród tego nowego oświetlenia całej sprawy. Gdyby nie to, że na podstawie zebranych dotychczas danych, wiedział już na pewno, iż Znaimski poznał się z Karłowskim dopiero nazajutrz po zbrodni,

Vallieri byłby był skłonny podejrzewać przedewszystkiem starca o wywarcie choćby mimowolnego wpływu na miłą naturę młodzieńca. Świdrująca, przenikliwe oczy Znaimskiego, jego nienawiść do zabitego, wytworzona przez przywiązanie do księżniczki, wszystko to zwracało z natury rzeczy przedewszystkiem uwagę na tę zagadkową postać. Fakt jednak, iż Karłowski istotnie wcale Znaimskiego nie znał, oddalał tem bardziej wszelkie od Znaimskiego podejrzenia. Szło teraz tylko o to, jakim sposobem Znaimski przed policją jeszcze wiedział o winie Karłowskiego; czy był może świadkiem zbrodni, skoro jeszcze tej samej nocy obmyślił sposób ratowania Karłowskiego przez ściągnięcie na siebie podejrzeń. Vallieri był bowiem przekonany, że zarówno czyszczenie strzelby na plebanji jak i całe późniejsze zachowanie się Znaimskiego wpływało z rozmyślnie ułożonego planu, aby siebie uczynić ofiarą całego wypadku, a dwojgu kochającym się młodym umożliwić połączenie się na całe życie.

Kiedy Vallieri zbliżył się do zamku olewińskiego, panowała w nim zupełna już ciemność. Brama była zamknięta. Wpadało dobiegać się i dzwonić. Miał już właśnie Vallieri chwycić za rączkę od dzwonka, kiedy nagle usłyszał po za sobą głos:

— Nie potrzeba, nie potrzeba — panie doktorze. Mam tu drabinę. Wejdzmy w ogród niepostrzeżeni. Chciałbym z panem pomówić, a potem radbym, aby pan odwiedził strzelca. Z nim jest coś niedobrze...

— Ładnie pan spełniaz przy chorym funkcję siostry miłosierdzia...

— Spełniałem, spełniałem panie doktorze, dopóty, dopóki mi było potrzeba. Miałem na chwilę odejść, aby prosto z karczmy pędzić co koń wyskoczy do stacji.

— Do stacji, a to po co?

— Wypadało kazać zaarrestować jednego ze współników zbrodni, o ile jeszcze nie uciekł ze stolicy...

— A to co? Jak pan możesz bez mego pozwolenia? Co pan tu wyprawia?

— Panie doktorze! Według instrukcji, jak panu wiadomo, upoważniony jestem czynić zarządzenia na własną odpowiedzialność, w chwili, gdy rzecz jest nagła a mojego przełożonego niema obok mnie. Panu doktorowi przysługuje prawo odwołać arestowanie, ja jednak spełniłem tylko swój obowiązek.

— Opowiadaj pan. Zobaczymy co to za nowe głupstwo.

— Stosownie do rozkazu pańskiego czuwałem przy strzelcu podczas ataku maligny.

— Zwracam pańską uwagę, panie Kawon, że to nie był rozkaz. To było tylko pozwolenie.

— Pozwolenie, które wzięłem za rozkaz. Przez zrzeczną indagację, na jaką wzięłem strzelca podczas maligny...

— Jakto? Zadawałeś mu pan pytania? Co? może jeszcze spisywałeś pan protokół.

— Nie. Dodawałem tylko podniety jego wyobraźni wirującej dokoła strasznego wypadku, który śledzimy, ażeby uzyskać jakikolwiek promyk prawdy.

— Doprawdy, pan chyba gdzieś zgubiłeś w życiu serce...

— Panie doktorze! Serce jest instrumentem zupełnie zbytecznym dla agenta policji.

— O! mylisz się pan... Nie wolno nikomu i nigdy zapominać, że jest człowiekiem. Ale mniejsza o to, nie rozumiemy się; słucham dalej.

— Otóż z urywanych słów, wykrzykników, przypomniał strzelca, nabrałem przekonania, iż zeznania jakie złożył w śledztwie były z gruntu kłamliwe. W chwili kiedy książę padał trupem strzelec nietylko nie spał ale znajdował się w tem samym *coupé* i patrzył na krew. Książę padając ranny kulą z zewnątrz, chwycił go za ramię w śmiertelnym kurczu i krzyknął przeraźliwie: „Śmierć”.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Część urzędowa.

Konkursy. W sądzie krajowym w Krakowie opróżniona jest posada adjunkta sądowego w IX randze. Podania do 15 b. m.

Starostwo w Brodach rozpisuje konkurs na nowo kreowaną aptekę w Toporowie i wzywa kompetentów którzy chcieliby się ubiegać o koncesję na tę aptekę, aby podania swe zapatrzone w wymagane dokumenta wnieśli do starostwa w Brodach najdalej do 30 czerwca b. r.

Rada szkolna okręgowa w Rawie celem stałego obsadzenia posady starszego nauczyciela przy 5-klasowej szkole męskiej w Rawie z roczną płacą 450 zlr. i 10% dodatkiem na pomieszkanie względnie z prawem posunięcia na wyższe stopnie poborów w IV klasie plac nauczycielskich, ogłasza konkurs. Podania do 5 lipca b. r.

Rada szkolna okręgowa w Żywcu ogłasza konkurs na posady nauczycielskie. Podania do 10 lipca b. r.

Dyktarjusz z praktyką tabularną znajdzie natychmiast mieszczenie w sądzie powiatowym w Żurawinie. Płaca 1 ur. dziennie.

(Gazeta łwowska nr. 123).

KRONIKA.

Kraków dnia 10 czerwca.

Kalendarz kościelny. Dziś, czwartek, Małgozaty i Onufrego.

Kalendarz myśliwski. W miesiącu czerwcu wolno polować jedynie na kozły (rogacze) na inną zwierzynę oraz na ptactwo wogólności istnieje czas ochronny.

Kalendarz rybacki. W miesiącu czerwcu łowić wolno: bolenia, łosoja, patraga, węgorka, ceczugę, klonka, lipienia, głowacię, świnkę, wyrozuba, czopa, sandacza i szczupaka, a także raka (samca).

Ochroniać należy: brankę, brzań, cytrę, leszcza i jania, oraz raka samiec.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 3 minut 32, zachód przypada o godzinie 7 minut 48, długość dnia godzin 16 minut 14.

Stan powietrza. Dnia 10-go czerwca o godzinie 7 rano, barometr 737,9, termometr 10,2 C., wilg. 92%, wiatr północno-zachodni.

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek „Gioconda“, opera w 4 aktach, słowa T. Goria. Muzyka A. Ponchiello.

W piątek „Traviata“, opera w trzech aktach J. Verdiego.

W sobotę „Favorita“, opera w pięciu aktach G. Donizetiego.

W niedzielę „Gioconda“, opera w 4 aktach Muzyka A. Ponchiello, słowa T. Goria.

W poniedziałek „Faust“, opera w 5 aktach Gounoda.

We wtorek „Bal maskowy“, opera w trzech aktach J. Verdiego.

Teatr letni w Parku Krakowskim.

We czwartek, 10 czerwca: „Podprefekt“, farsa Gondineta.

W piątek, 11 czerwca: teatr zamknięty.

W sobotę, 12 czerwca: „Lolota“, operetka. Po raz pierwszy.

* **Zwłoki Józefa Szredera**, eksportował wczoraj na miejsce wiecznego spoczynku ks. Julian Bukowski. Za trumną szła okryta żałobą córka zmarłego z mężem drem Szalayem, oraz liczny orszak złożony z osób bardzo wybitnych w naszym mieście, a między innymi JE. dr J. Dunajewski, wiceprezydent p. Żeleski, Towarzystwo Strzeleckie z królem p. L. Zieleniewskim i marszałkami na czele, przedstawiciele urzędu kolejowego, świat prawniczy i t. d.

* **Kurs socjalny w Krakowie.** Otrzymujemy następujące pismo: Wice katolicki odbyty w r. 1896 we Lwowie, w jednej ze swoich rezolucji wyraził życzenie, aby w kraju naszym urządzono kurs socjalny, na którymby w świetle zasad katolickich wyłożono kwestję, stanowiącą dzisiejszy problem socjalny. W celu wykonania tej rezolucji wicekolej, zawiązał się w Krakowie komitet, złożony z profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, pod przewodnictwem podpisanego. Otóż komitet ten już w tym roku urządza kurs socjalny w Krakowie, a mianowicie w dniach: 30 czerwca, 1 i 2 lipca b. r. Załączony program wykładów najlepiej okaże, jak komitet rozumiał zadanie, którego się podjął. Kraków 8 czerwca 1897. W imieniu komitetu ks. dr Chotkowski.

Program pierwszego kursu socjalnego w Krakowie przedstawia się jak następuje: Początek w środę 30 czerwca przed poł.: Od godz 9—10 zagajenie. Przemowy: ks. prof. dr Chotkowski, prof. dr K. Morawski. Od 10—11 ks. prof. dr Pawliński: „Cele i zadania polityki socjalnej“, od 11—12 dr A. Krzyżanowski: „Socjalizm, a szkoła reformy socjalnej“. Po południu: Od godz. 4—5 prof. dr Głabiński: „Stanowisko państwa i związków samorządu w dziedzinie ekonomicznej“, od 5—6 prof. dr Czerkawski: „Naczelne zasady organizacji gospodarstwa społecznego“.

Czwartek 1 lipca przed południem: Od godziny 9—10 prof. dr Leo: „Asocjacja w dziedzinie ekonomicznej“, od 10—11 prof. dr Czerkawski: „Kwestja robotnicza“, od 11—12 ks. prof. dr Trznadel: „Encyklika Rerum novarum“. Po południu: Od godz. 4—5 poseł dr Kozłowski: „Działalność katolików za granicą“, od 5—6 ks. kanonik dr Kopyciński: „Działalność katolików w kraju, od 6—7 dyskusja.

Piątek 2 lipca przed południem: Od godz. 9—10 prof. dr Milewski: „Cele polityki agrarnej“, od 10—11 prof. dr Ochencowski: „Kolonizacja wewnętrzna i dobra rentowa“, od 11—12 dr S. Dąbski: „Produkcja i zbył w rolnictwie“. Po południu: od godz. 4—5 ks. poseł Wawrzyniak: „Stowarzyszenia gospodarcze w zaborze pruskim“, od 5—6 prof. dr Stefczyk: „Stowarzyszenia kredytowe w Galicji“, od 6—7 dyskusja.

Wykłady kursu socjalnego odbywać się będą w Auli uniwersyteckiej (Collegium Novum) w Krakowie. Wstęp na wykłady dozwolony jedynie za okazaniem imiennej karty uczestnictwa, której cena na wszystkie wykłady wynosi 2 zlr. Zgłoszenia o karty i kwatery przyjmuje ksiądz podkustosz katedralny, Teofil Flis (Kraków, na Zamku). Wydawanie kart odbywać się będzie dnia 28 i 29 czerwca, od 12—1 i od 5—6, w dniach zaś wykładów od 8 1/2 do 9 1/2 rano i od

3 1/2 do 4 1/2 po południu, w sali nr 3 na parterze w Collegium Novum (Uniwersytet).

* **Teatr letni.** Pomimo zimna i deszczu jakimi nas wczoraj aura obdarzyła, w teatrze letnim było i pełno i wesoło. Grano bardzo wesołą farsą Gondineta „Podprefekt“. Ciągłe oklaski były chyba najlepszym dowodem, że pełna werwy gra artystów teatru letniego podobała się ogólnie. Dziś „Podprefekt“ idzie po raz trzeci.

Na sobotę teatr letni przygotowuje głośną operetkę Hervégo p. t. „Lolota“.

„Lolota“ grana była w samym Paryżu 250 razy z rzędu. W Berlinie wystawiona p. t. „Ivetta“ oczekiwała się trzystu blisko wieczorów. W przedstawieniu „Loloty“ weźmie udział cały personal teatru letniego. Jutro odbędzie się próba generalna z „Loloty“.

„Kusiciela ludu“ sztuka ludowa Teodora Smolara ilustrowana muzyką M. Świerzyńskiego dla lepszego wypróbowania odłożoną została do przyszłego tygodnia.

* **Zakończenie roku szkolnego.** W niedzielę dnia 13 czerwca b. r. o godzinie 3 po południu odbędzie się w zabudowaniu szkoły miejskiej na Smoleńsku w sali na I. piętrze uroczyste zakończenie roku szkolnego 1896/7 w szkole sług żeńskich, założonej przez krakowskie Towarzystwo Oświaty ludowej w r. 1890 a pozostającej pod kierownictwem dyrektora Juliana Maciołowskiego.

S. Wojnarowicz
wiceprezes.

Dr W. Dadlez
sekretarz.

* **Z Sądu.** Przed trybunałem przysięgłych rozpoczęła się onegdaj rozprawa karna przeciw Hirschowi Zuckerowi, 25 lat liczącemu żydowi o zbrodnię oszustwa z podpalenia. W dniu pierwszym rozprawy po południu na wniosek prokuratora dra Schneydra, udał się trybunał pod przewodnictwem radcy Stebelkiego, wraz z prokuratorem, obrońcą i sędziami przysięgłymi oraz świadkami na miejsce czynu na Kazimierzu przy ul. Krakowskiej. Komisję witały na Kazimierzu tłumy żydów, które oblegały ulicę, tak, że straż policyjna zmuszona była zrobić porządek. Z okien dochodziły krzyki: *Die geschworenen kimen!*

* **Proces kahalny.** Dziś o godzinie 9 rano przed trybunałem przysięgłych rozpoczął się proces krakowskiej gminy kahalnej żydowskiej, przeciw Chaimowi Natanowi Reichenbergowi, agentowi i odpowiedzialnemu redaktorowi czasopisma *Sprawiedliwość* (*Die Gerechtigkeit*), oskarżonemu o występki obrazy czci z §§. 487, 488, 491 i 492 u. k. popełnionej przez to, że w czterech artykułach *Sprawiedliwości*, a mianowicie w Nrze 10, 15, 16 i 18 z roku 1896 redakcja zarzuca zborowi gminy żydowskiej oszustwa i matactwa, jakie się dzieją w łonie samej reprezentacji. Trybunał składają radca Krzepela, jako przewodniczący, radcy Hüflich i Pawłowicz, jako wotanci, protokulant dr Bardel. Do rozprawy, która potrwa trzy dni, strona skarżąca powołała 22 świadków, ze strony oskarżonego stanie ich czterdziestu kilku.

* **Szachrajstwo wyborcze.** Dziś trybunał zwykły dla spraw karnych przystąpi ponownie do głośnej sprawy fałszerstwa w czasie wyborów do Rady miejskiej. Jako oskarżeni stają pp. Bujalski i Epstein. Sprawa ta, jak wiadomo, przerwana była z powodu słabości jednego z najgłówniejszych świadków p. Urbana, który nie mógł przybyć wówczas do sądu.

* **Sledztwo** w sprawie Gadomskiego wczoraj ukończone zostało.

* **Nielitościwa matka.** Sąd delegowany miejski karny w Krakowie, na wniosek zastępcy prokuratorji dra Rosnera, skazał we środę Zofję Kuś na 3 miesiące ścisłego aresztu, za nielitościwe obchodzenie się ze swoją 13 letnią córką. Sprawę rozstrzygał adjukt sądu krajowego Florjan Popiel.

* **Kasyno powszechne** urządza w jednym z najbliższych dni świątecznych wycieczkę dla członków i ich rodzin. Blizsze szczegóły podamy później.

* **Niewypłacalność.** Wiedeński Creditorenverein ogłasza niewypłacalność Maks. Liebeskinda i Arona Samuela Birstenbindera w Krakowie.

* **Policeja** aresztowała wczoraj Pawła Łopateckiego podejrzanego o występki przeciw bezpieczeństwu życia ludzkiego, gdyż zbił własne dziecko do tego stopnia, że po dwóch dniach umarło, nadto odgrażał się zabiciem żony.

Z dyrekcji poczt. Z dniem 16 czerwca b. r. odtwartą zostanie w Olejowie (powiat złoczowski) przy istniejącym tamże urządzie pocztowym, stacja telegrafu, z ograniczoną służbą dzienną.

* **Ks. arcybiskup Issakowicz** obchodził w pierwszy dzień Zielonych Świąt 73-cią rocznicę swych urodzin. W archikatedrze ormiańskiej odprawiono z tej okazji uroczystą sumę. Oby nam Bóg jeszcze długie lata zachował tego ukochanego, czeigodnego arcypasterza.

* **P. Czaplńska**, artystka teatru hr. Skarbka we Lwowie, zbyt ryzykownie próbująca sportu bicyklowego, zraniła lewą nogę, którą dr Schram ułożył w gipsie. Utalentowana artystka odpokutuje tak modne zamiatowanie do sportu kilkotygodniowym przymusowym wypoczynkiem.

* **Nowe gimnazjum we Lwowie.** Jak się dowiaduje *Gazeta Lwowska*, zezwolił minister wyznać i

oświaty, aby od roku szkolnego 1898/9 poddano ośm równorzędnych oddziałów klasowych lwowskiego czwartego gimnazjum pod osobne kierownictwo i systemizował z tego powodu dla rzeczonych paralelek siedm nowych posad nauczycieli rzeczywistych włącznie z posadą kierownika, tudzież posadą rzeczywistego nauczyciela religji rzymsko-katol.

Dyplom dla hr. Kazimierza Badeniego, prezydenta ministrów, jako obywatela honorowego miasta Lwowa, wykończą obecnie znany artysta-malarz prof. T. Rybkowski. Dyplom wręczony będzie hrabiemu Badeniemu w kasecie, która, podług planów prof. Zacharjewicza, wyjdzie z pracowni lwowskiej braci Wozelaków, w srebrze zaś wykuje ją artysta-rzeźbiarz p. Antoni Popiel.

Z Warszawy piszą do nas: Biskup kielecki, ks. Kuliński wyjeżdża do Rzymu, a następnie na kurację do Karlsbadu. Ks. Biskup Kuliński po 15-tn latach biskupstwa po raz pierwszy udaje się do Rzymu. W czasie nieobecności pasterza, djecejąją zarządzać będzie ojczał ks. prałat Franciszek Brudziński. — W dniu niedzielnym pociąg pocztowy nr 9 kolei wiedeńskiej, wychodzący z Warszawy o godzinie 5 m. 30 rano, zatrzymano na wiorcie 120-ej, w pobliżu przystanku Wolborka, z powodu jakoby wypadnięcia jednego z podróznich klasy III-ej na plant kolei. Wiadomości o wypadku udzielił nadkonduktorowi jacyś dwaj nieznani mu z nazwiska podróznai. Pomimo jednak zarządzonych niezwłocznie poszukiwań, podróznego owego nie znaleziono i pociąg wyruszył w dalszą drogę. Wkrótce potem do Bab przybył od strony Rokicoin pociąg towarowy i przywiózł znalezionego przez służbę drogową na piancie podróznego z pociągu nr. 9. Podróżny ów, oprócz lekkiego potłuczenia i pokaleczenia, poważniejszego szwanku nie poniósł. Podróżnym jest p. Józef Górski z pow. łaskiego. Sprawa, zrazu bardzo prosta, przybrała jednak całkiem inny obrót, gdy wspomniany Górski zeznał, że nie wypadł przypadkowo, lecz został ograbiony przez nieznaną sobie dwóch współpasażerów z gotówki w kwocie 150 rs., a następnie wyrzucony na plant, celem zatarcia śladów rabunku. — *Kurjer Codzienny*, jakby w odpowiedzi na moją notatkę o sztuce Sewera „Maroin Łuba“, zamieścił taki list jednego z teatromanów: „Szanowny Redaktorze! Reżyserja teatrów warszawskich zapowiada dramat Sewera „Maroin Łuba“. Tenże dramat wystawiono w Krakowie jako utwór Sewera i Micińskiego Zapytujemy się, czy jeden autor wystąpił ze spółki, wzięwszy z sobą swój kapitał wkładowy, czy zostawił go pozostałemu współnikowi?“ — Znana u was wod-wilistka Antonina Wiśniewska wystąpiła tu w teatryku Odeon z pełnym powodzeniem.

Przypomnienie. Niektórzy członkowie czytelnicy w Wiśniczu proszą wydział tejże czytelnicy o zwołanie od dwóch lat niezwołanego walnego zgromadzenia, złożenie sprawozdania o stanie czytelnicy i o wyomaczenie dlałączonego czytelnicy, pomimo pomyślnych warunków, została tak zaniedbaną.

* **Zbiorowy jubileusz** 25-lecia kapłaństwa, ma być obchodzony w Tarnowie 13 lipca b. r. W dniu tym przed 25 laty ówczesny biskup tarnowski Pukalski wyświęcił 32 alumnow seminarjum tarnowskiego. Z wyświęconych 24 księży dotąd zostaje przy życiu i ci mają przybyć do Tarnowa na uroczystość.

Agitator przed sądem. Przed ławą przysięgłych w Przemysłu toczyła się rozprawa karna przeciw Piotrowi Nowakowskiemu, którego prokurator państwa oskarżył o występki z §. 302 u. k. Przewodniczącym był radca sądu krajowego Seidler-Wiślański, imieniem prokuratorji oskarżał prokurator Stieber, obroną prowadził żyd Jakób Maester, adwokat z Przemysła.

Akt oskarżenia zarzuca Nowakowskiemu, że na zgromadzeniach przedwyborczych w Bucowicach i Pnikucie podbadał wyborców do nieprzyjaznych kroków przeciw klasom posiadającym i duchowieństwu, krytykując obowiązujące ustawy.

Oskarżony do winy się nie przyznaje, dodając, że poglądy jego nie były zresztą samodzielną, lecz odczytane tylko w inkryminowanych właśnie ustępach, z bioszury „Chaty i dwory“, omawiającej stosunek ludu do właścicieli większych posiadłości. Powołani do rozprawy świadkowie zeznają co następuje: właścianin Makar, który uczestniczył w buchowickim zgromadzeniu, opowiada, iż Nowakowski zrobił na nim odrazu wrażenie agitatora, usiłującego lud obalamucić. Inni świadkowie stwierdzili, iż Nowakowski rzeczywiście inkryminowane ustępy odczytywał z przytoczonej broszury, że nadto bynajmniej nie wyzwał ludu do oporu władzy, owszem do uległości i poszanowania rozporządzeniom wójtowskim i komisarskim. Po mowie prokuratora, zabrał głos dr Maester, uzasadniając bezpodstawność zarzutów prokuratorji. Przysięgli jednogłośnie wydali werdykt uniewinniający.

Przed ławą przysięgłych toczył się będą w obecnej kadencji, w dalszym jej ciągu rozprawy przeciw Żeleszkiewiczowi, Gilecie, dr Lewakowskiemu, posłowi Stefanowi Nowakowskiemu, i prof. Jegermanowi, oskarżonym o nadużycia w ubiegłej kampanji wyborczej.

Zawsze oni. *Echo przemyskie* donosi: Icyk Tan., nie mając w sklepie dobrego dochodu ze sprzedaży

towarów, wpał na myśl, by wymieniać dziesięcioguldencówki na drobne (hellery) i to już zawijane w papierkach, gdzie zawsze na 10 zlr. brakowało 1 zlr. Uchodziło to jakiś czas, dopiero żydówka Blm zauważyła przy zmianie 10 zlr. brak jednego guldenc. Za wielki procent! Gdy jednakże Tan. w drodze dobrowolnej nie oddał pieniędzy, oddała Blm sprawę do sądu.

* **Rozruchy antyżydowskie.** Podczas rozruchów antyżydowskich w Schodnicy zburzono wiele sklepów i mieszkań żydowskich. Ciężkie uszkodzenia ponieśli: małżonkowie Wilf, kobiety Schmer i Glatstein i troje małoletnich dzieci. Robotnika Stanisława Kukulskiego przebił żandarm bagnietem, drugiego robotnika Balczyka zranił w ramię. Dotychczas uwieziono czterdzieści osób przeważnie wyrostków od 16 do 20 lat. Sprawadono żandarmierę z Drohobycza, Borysławia i Truskawca, prócz tego zarekwirowano 40 żołnierzy ze Sambora. Wśród publiczności żydowskiej ogromna panika, wszystko z dziećmi i bagażami umyka do Borysławia i Drohobycza. Do Schodnicy zjeżdża komisja śledztwa z Drohobycza i Sambora.

* **Egzamin dojrzałości w Złoczowie** złożyli: Adolf Alexiewicz, Piotr Biłocha, Józef Bocian, Arnold Bonikowski, Kazimierz Chodorowski, Włodzimierz Dejnicki, Mieczysław Gawenda, Aleksander Gulay, Stanisław Gulin, Aleksander Helinaty, Stanisław Kański (eksteru.), Piotr Kiżyk, Juljusz Kruszelnicki, Dyonizy Majkowski, Fryderyk Müller, Władysław Pauli, Antoni Ratnszny, Wincenty Sikora (z odzn.), Michał Sochocki, Teodor Wanio (z odzn.)

* **Nałogowy karciarz defraudantem.** Z Tarnopola donoszą, że przed kilku dniami zbiegł stamtąd, sprzeniewierzywszy 3500 zlr., niejaki Bernhard Wilner, przedtem pomocnik kapelusznicy, a obecnie handlarz bydłem. Za oszustem rozesłano listy gończe, w których policja zauważa, że Wilner jest nałogowym karciarzem i po całych nocach zwykł grać w kawiarniach.

* **Handlarza dziewcząt** Fajbicha Ziagera, skazał sąd przysięgłych w Czerniowcach na 7 lat ciężkiego więzienia, tym razem za zabójstwo, dokonane na osobie izr. Steinmetza. Skazany wstawił się handlem dziewczętą, za co kilkakrotnie był już karany.

* **Mucha swatom.** Młody malarz kochał się w córce Rubensa, a zapewniony o wzajemności, prosił o jej rękę. Ale Rubens wręcz odpowiedział, że nie odda swego dziecięcia za człowieka, którego całem bogactwem talent mniej jeszcze niż wątpliwy.

Ta odmowa nie zraziła młodzieńca. Znika na parę lat, udaje się do najpierwszych ówczesnych malarzy, pracuje pod ich okiem i kierunkiem i powraca znakomitym artystą. Spieszy do domu Rubensa, gdzie utęsknione oczy i wierne serce spotkały go u proga.

Rubens tylko co wyszedł, ale na stalugach stał obraz świeżo rozpoczęty. Młody malarz chwycił pędzel i maluje z bijącym sercem, pomimo błagań przerażonej kochanki — letnią, złoto zieloną muchę — poczem oddala się z pośpiechem.

Wkrótce powraca Rubens i zabiera się do przezwanej pracy. Widzi muchę, w tem właśnie miejscu, gdzie farby najmniej jeszcze zaschły; spędza ją raz i drugi, niecierpliw się, wpatruje — wreszcie poznaje swoją omyłkę.

— Kto tu był w mojej nieobecności?... — woła, biegnąc po całym domu.

Córka wymienia z bojaźnią nazwisko gościa, lecz miasto gniewu, spostrzegła wypogodzone oblicze ojca i w tejże chwili otrzymuje błogosławieństwo.

Mianowania. Starszy radca kraj. dyrekcji skarbowej we Lwowie Ludwik Sichler przy sposobności przejścia w stan spoczynku otrzymał tytuł i charakter radcy dworu.

Minister sprawiedliwości przeniósł radcę sądu kraj. dra Franciszka Mandybura z Tarnopola do sądu kraj. we Lwowie i zamianował radcami sądu kraj. przy trybunałach sądowych pierwszej instancji: radcę sądu kraj. i naczelnika sądu pow. Jannarego Bajewskiego w Glinianach do Złoczowa; sędzię pow. Eustachego Czwartackiego w Baligródzie do Tarnopola; zastępcę prokuratora państwa Józefa Gołkowskiego we Lwowie dla Lwowa i sędzię pow. Alfreda Bandrowskiego w Mościskach dla Tarnopola, oraz zamianował adwokata sądu pow. Antoniego Wileckiego w Lisku zastępcą prokuratora państwa w Kołomyi.

Na Wawel. Dnia 15 maja 1895 r. odbyło się w domu p. Ulanowskiej 49 ogólne rozbieście pszkek składkowych na odnowienie Wawelu. Puszki przyniosły i nadeszły następujące osoby (C. d.): pp. Klimek z muzyki 2 zlr. 17 ct., Franciszek Ptak ze sklepu Kółek rolniczych w Bieńczycach 1 zlr. 4 ct., dyr. Spis 2 zlr. 51 ct. i za pośrednictwem dyr. Spisa ze szkół: w Kisielnikach 1 zlr. 90 i pół ct., w Bielcach 1 zlr. 65 ct., w Bronowicach wielkich 1 zlr. 95 ct., dyr. Aleksander Pajak 3 zlr. 22 ct., panna Mela Czerkawska 5 zlr. 70 ct. z puszki Marji Korbel, Zawrotowskiego, z kół prawników. Fiegla, Bergera i z własnej; panna Marylka E. Streicher 20 zlr. 75 i pół ct. z puszki p. Drzewickiej i z sklepów Friedleina księgarnia, Głuzellego, Hofmana, Mendelsburga, Miłkowskiego, Niesickowskiego, Wojciechowskiego, Zimla i Porębskiego i z własnej, w tej sumie mieści się nadesłane przez Izę Madejską z Parchac 6 zlr. 37 ct.; p. Klementyna Grodzicka 4 zlr. z puszki p. Liny Borzeckiej, baronowej Rthofen, Wiśniewskiego apt. i z własnej; p. Teofila Szumlańska ze Lwowa 24 zlr. 67 ct. z puszki: Baczowskiego, cukiernia Warszawska, Grossa, Grossa A., Gudensa, Kruszyńskiego, Krzeczokowskiego, Motylewskiego, Maxa Gustawa. (Dok. nast.)

Nekrologja. Jan Scholz, towarzysz sztuki drukarskiej, lat 28, zmarł w Krakowie 9 bm.

Teatr, Literatura i Sztuka.

* Posiedzenia Grona konserwatorów Galicji zachodniej odbyły się pod przewodnictwem prof. dra Marcjana Sokołowskiego w dniach 6 i 13 maja b. r.

Na pierwszym z nich Konst. Tomkiewicz i Kor. Hendel złożyli sprawozdanie z oględzin domu Długosza. Dom dzisiejszy przy przebudowie, która połączyła dwie kamienice, zatracił w znacznej części swój pierwotny charakter. Z XV wieku mogą pochodzić jedynie części murów, z XVI wieku dochowały się niektóre ciekawe fragmenty, jak brama wchodowa z charakterystycznym gzymsem z wołowymi oczami i zębami, sień sklepiona beczkowo z późno renesansowym herbem Jastrzębice, ganek na trzech łukach murowanych, wspartych na konsolach kamiennych i dawna galerja, otwierająca się na podwórzu jest dzisiaj wmurowaną w pierwsze piętro i stanowi część przedpokoju. Na ganku kominek z drugiej połowy XVI wieku w charakterze francuskiego renesansu, podobno przez ks. kanonika Polkowskiego zakupiony.

Za zachowaniem domu przemawiają więcej historyczne, niż architektoniczne względy — przy budowie seminaryjum nie ma konieczności burzenia domu Długosza, seminaryjum ma stanąć bowiem na jego tyłach, na gruncie ogrodów.

W sprawie dalszej restauracji katedry w Tarnowie, uchwalono zażądać planów.

Kons. Tomkiewicz zdaje sprawę o piśmie Wydziału krajowego żądającego opinii o subwencji potrzebnej na dalszą restaurację krużganków Dominikańskich — uchwalono wystać odpowiedź motywującą szczegółowo potrzebę subwencji.

Na wniosek kons. Odrzywolskiego i kor. Hendla, uchwalono odkryć charakterystyczną ścianę refektarza Dominikańskiego.

Uchwalono dodatkowo pokryć przewyżkę kosztów restauracji pomnika Gedroycia.

Kons. Tomkiewicz oznajmia, że zniszczoną ławkę w kościele N. P. Narji pod nagrobkiem Montelupich oddał ks. infutal Krzemieński do restauracji rzeźbiarzowi p. Szczerbule — ławka odtworzoną będzie ściśle według pierwowzoru. Ks. infutal polecił także zrobić zdjęcia z Ogrojca i zamierza przystąpić do jego restauracji.

Na wniosek kons. Tomkiewicza uchwalono uratować kamienie nagrobkowe z napisami minuskułą gotycką, odnalezione w stopniach drogi krzyżowej przeciw klasztoru OO. Reformatów.

Starostwu w Jasle przesłało Grono wykaz zabytków w Jasielskiem, zestawiony przez kons. Tomkiewicza.

Na drugim posiedzeniu obradowano na planami dotyczącymi restauracji katedry tarnowskiej, nie powzięto jednak decyzji ostatecznej. Ozwała się bowiem potrzeba porozumienia się na miejscu zarówno z ks. Biskupem i kapitułą, jak i architektem kierującym. W tym celu uchwalono wystać komisyję.

* P. Roman Żelazowski, znakomity nasz tragic, otrzymał od dyrekcji Narodnego divalla w Pradze zaproszenie na gościnne występy na czeskiej scenie, gdzie przed kilku laty święcił prawdziwe tryumfy. Zaproszony wówczas na trzy występy tak się publiczności praskiej podobał, iż musiał aż 14 razy wystąpić. Występy pana Żelazowskiego rozpoczną się w jesieni.

Proces dawidowski.

Lwów, d. 9 czerwca.

(Telegram własny Głosu Narodu).

Wyrok.

Dzisiaj trwała narada Trybunału od godziny 9-tej zrana do 3 po południu.

O godzinie 5 z południa ogłosił Trybunał wyrok następujący:

Józefa Korkowskiego na 1 rok ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Jana Szeremetę na 5 lat ciężkiego więzienia, ciemnicę i co tydzień post.

Mikołaja Jurkiewicza na 4 lata ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Jana Najdę na 4 1/2 lat ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Stefana Stecko na 4 lata ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Jana Telegę na 3 lata ciężkiego więzienia, co tydzień post i ciemnicę.

Wasyła Nakonecznego na 3 lata ciężkiego więzienia, ciemnicę i post co tydzień.

Bernarda Tokarskiego na 3 lata ciężkiego więzienia, ciemnicę i post co tydzień.

Wawrzyńca Graba na 2 1/2 roku ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Wojciecha Rybczyńskiego na 3 lata ciężkiego więzienia i post co tydzień.

Piotra Lostra na 6 miesięcy ścisłego aresztu.

Hryńka Chimeczyna na 1 1/2 roku ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Wasyła Mastalena na 1 miesiąc ścisłego aresztu.

Jana Chyrowskiego na 1 rok ciężkiego więzienia i post co tydzień.

Józefa Mazura na 1 1/2 roku ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Jana Barana na 1 1/2 roku więzienia i co tydzień post.

Ignacego Zdanowskiego na 1 rok ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Antoniego Zdanowskiego na 1 rok ciężkiego więzienia i co tydzień post.

Stanisława Ochmana na 3 miesiące ścisłego aresztu.

Józefa Ochmana na 1 miesiąc ścisłego aresztu.

Romana Zuchalę na trzy tygodnie ścisłego aresztu.

Wincentego Szeremetę na 3 miesiące ścisłego aresztu.

Andruscha Kutnego na 1 rok ciężk. więzienia i co tydzień post.

Jana Mazura na 1 rok ciężk. więzienia i co tydzień post.

Trybunał pięciu oskarżonych uwolnił zupełnie od winy. Wczoraj trzech z powodu odstąpienia prokuratora od oskarżenia, a dziś dwóch z wyroku Trybunału.

Nadto skazano wszystkich na poniesienie kosztów rozprawy i całego procesu.

Obrońcy w imieniu wszystkich swoich klientów zaraz zgłosili zażalenie nieważności i odwołanie się od wymiaru kary. *Zet.*

HUMOR.

— Panno Rózo, pani dziś rano była pierwszą moją myślą!

— Czy już tak wcześnie odwiedził pana który z wierzylieli?

— Wiesz Józ'u, co mi się dziś w nocy pięknego śniło, o samych cukierkach i ciastkach!

— Mamuściu złota, jak się mamuściu znów coś tak ładnego będzie śnił, to mamusia pozwoli mi przy sobie spać.

— Jakże żona? panie profesorze.

— Ogromnie znajduję ją w ostatnim czasie roztargnioną!

— Jaki?

— Przed kilku dniami widziałem ją w teatrze zamiast ze mną — z obcym mężczyzną!

— Mój siostrzeńcu, starzej się, czas pomyśleć o przyszłości. Chcę napisać testament.

— Co też wui mówi!

— Tak. Jest to moje stałe postanowienie. Chciałbym jednak wiedzieć, czy jesteś bogobojny?

— O bardzo!

— W takim razie przyjemność sprawi ci wiadomość, że cały majątek zapiszę na kościoły i szpitale...

Do dzisiejszego numeru załączamy arkusz 10 powieści, p. t.: „Dwie matki“, przez Emila Richbourga.

OSTATNIA POCZTA.

Berlin 9 czerwca (w południe). W niedzielę odbył się tutaj trzeci wiec socjalistów polskich. Według przedłożonego zgromadzonemu sprawozdania uczyniła propaganda socjalistyczna znaczne postępy między robotnikami górniczymi na Śląsku. Liczba socjalistów w polskich krajach potroiła się od przeszłego roku. *Gazeta Robotnicza* ma w samym Berlinie 3800 abonentów. Postanowiono rozwinąć agitację przy przyszłych wyborach do parlamentu niemieckiego, by przeprowadzić samodzielne polskie kandydatury socjalistyczne. (!) Wreszcie przesłano depeszę powitalną na odbywający się równocześnie w Wiedniu wiec socjalistyczny. Poznańskiego delegata Kasprzaka, posądzonego o uczucia narodowe, wydano z sali.

Berlin 9 czerwca (w południe). Potwierdza się wiadomość, że cesarz Wilhelm wybiera się w podróż do ziemi świętej. Według doniesień oficjalnego *Hamburger Correspondent* wyraził cesarz kilkakrotnie życzenie wzięcia udziału w uroczystym poświęceniu protestanckiego kościoła w Jerozolimie na wiosnę r. 1898.

Bruksela 9 czerwca (w południe). *Independence belge* ogłasza sensacyjny artykuł, w którym wykazuje niewinność kapitana Dreyfussa, i żąda rewizji procesu. W artykule tym dopatrują się przygotowań do ponownego podjęcia procesu o zdradę stanu. (Żydy znowu swoje *Przyp. Red.*)

Nowy Jork 9 czerwca (w południe). Podług doniesienia *New York Herald* z Rio-de-Janeiro po utarcze z powstańcami zajęło wojsko rządowe miasto Canudos. Powstańcy mają być zniesieni doszczętnie. Wojsko utraciło przeszło 300 ludzi.

Ateńy 9 czerwca (w południe). Wieczorne dzienniki ogłaszają treść tajemnego okólnika *Ethnike Hetairia*, w którym zaznaczono, że związek powstał w sferach wojskowych i nigdy nie przestanie istnieć, dopóki istnieć będzie naród grecki. Ci zaś, którzy sprzeniewierzyli się przysięgom i wydali tajemnice związku, będą ukarani sprawiedliwie.

Kanea 9 czerwca (w południe). Admiraliowie postanowili przedsięwziąć wspólne ekspedycje międzynarodowe do wnętrza wyspy.

Konstantynopol 9 czerwca (w południe). W kołach dyplomatycznych krąży pogłoska, że książę Ferdynand bułgarski ma zamiar już w najbliższej przyszłości ogłosić się królem. Prawdopodobnym jest, że sułtan nie sprzeciwiałby się podobnemu czynowi.

Ostatnie telegramy „Głosu Narodu“.

Wiedeń 10 czerwca (rano). Komisarz ministerjum spraw zagranicznych hr. Adam Tarnowski mianowany został *attaché d'ambassade*.

Wiedeń 10 czerwca (rano). Poseł Dipauli dementuje podane przez *Linzer Volksblatt* wiadomości co do jego audencji u cesarza.

Wiedeń 10 czerwca (rano). Po kilkogodzinnych układach pomiędzy przedstawicielami Towarzystwa tramwajowego a delegatami strajkujących, które się toczyły przy interwencji burmistrza dra Luegera i komisarza rządowego przy Towarzystwie tramwajowym radcy namiestnictwa Kutschery, nastąpiło porozumienie wskutek którego sięgających ustępstw Towarzystwa. Ustępstwa polegają na tem, że t. zw. „służba przerwa“ będzie tylko raz w tygodniu zastosowywana, a wszystkie kategorie służby, z wyjątkiem konduktorów, otrzymają podwyższenie dziennej płacy o 10 centów. Po dwóch latach służby każdy zatrudniony w Towarzystwie otrzyma stałe zajęcie, a po 12 latach będzie stabilizowany.

Wiedeń 10 czerwca (rano). Na zebraniu strajkujących konduktorów tramwajowych postanowiono wysłać deputację z dep. Bielhawkiem na czele do dyrekcji centralnej tramwajów. Jeżeliby żądania tej deputacji nie zostały uwzględnione, strajk trwałby nadal.

Insbruk 10 czerwca (rano). Krąży tu pogłoska, że dep. Katrein zamierza złożyć mandat.

Budapeszt 10 czerwca (rano). Sytuacja parlamentarna staje się codziennie trudniejsza. Jutro będzie u bar. Banffy'ego deputacja opozycji, która złoży oświadczenie, że wystąpi w parlamencie z opozycją, jeżeli nie zostanie cofnięta ustawa nowej procedury karnej, według której przekroczenia co do obrazy honoru mają być sądzone przez zwykłe sądy nie zaś przez przysięgłych.

Budapeszt 10 czerwca (rano). Dzienniki donoszą, że podczas Zielonych Świąt wszczęły się w Nadudwar i Alpar rozruchy, prawdopodobnie wskutek socjalistycznej agitacji. Tłum obrzucał żandarmów kamieniami i usiłował wtargnąć do domu gminnego. Żandarmierza dała ognia, przyczem w Nadudwar jeden robotnik został zabity, sześciu ciężko, a wielu lekko raniionych.

W Alpar tłum uderzył na dom gminny i chciał go podpalić. Żandarmierza dała ognia, przyczem jedna kobieta zginęła, a wielu mężczyzn odniosło ciężkie rany.

Do Nadudwar i Alpar wezwano wojsko, które przywróciło spokój.

Berlin 10 czerwca (rano). Mauser wynalazł 20 lufowe karabiny i pistolety samoładujące się. Rzeczona broń daje 90 strzałów na minutę.

Budapeszt 10 czerwca (rano). Wczoraj w zabudowaniach budapeszteńskiego towarzystwa akcyjnego mineralnych olejów, wybuchła wielka eksplozja. Kilka osób odniosło ciężkie rany. Przyczyny wypadku dotychczas nie stwierdzono.

Berlin 10 czerwca (rano). Stała deputacja niemieckiego wicem prawników postanowiła, że wiec prawników, który zamierzono zwołać na wrzesień do Gran, nie odbędzie się z powodu narodowych przeciwieństw, rozbudzonych obecnie w Austrii.

Delegacja wychodzi z tej zasady, że wiec prawników z jednej strony nie jest powołany do mięszania się w te przeciwieństwa, z drugiej zaś nie mógłby odmówić objawów sympatji redakcom niemieckim, walczącym w imię narodowych interesów.

Rosenheim 10 czerwca (rano). Podczas burzy, która wczoraj szalała, uderzył piorun w fabrykę prochu pod Stephanskirchen, wskutek czego nastąpił wybuch 100-centnarów prochu. 11 budowli zostało zniszczonych, a wielkie drzewa powyrywane z korzeniami. W Rosenheim, odległym o godzinę drogi i w Stephanskirchen, odległym o 2 kilometry od miejsca wybuchu zostały drzwi i okna w domach wyrzucone z zawias i częściowo zniszczone. Służący fabryczny jest lekko raniiony.

Wiedeń 10 czerwca (rano) Do *Polit. Corr.* donoszą z Petersburga, iż dymisja ministra dworu Woroncowa-Daszkowa nastąpiła głównie wskutek zaostżenia się antagonizmu, jaki powstał między Woroncowem a generałem gubernatorem Moskwy w ks. Sergiuszem podczas uroczystości koronacyjnych, a szczególnie wskutek katastrofy na polu Chodynkiem. Gdy antagonizm ten spowodował także kilka niemiłych zajść na dworze, do czego dołączyły się jeszcze inne uchybienia Woroncowa, przeto car widział się spowodowanym usunąć ministra, który cieszył się szczególnym zaufaniem Aleksandra III.

Petersburg 10 czerwca (rano). *Petersb. Wied.* piszą: w sprawach zawiązywania w Królestwie Polskiem towarzystw wzajemnego ubezpieczenia, wzajemnej pomocy i dobroczynnych decyduje ma obecnie już nie komitet ministrów, lecz generał-gubernator warszawski, ks. Imeretyński, po porozumieniu się z ministrem spraw wewnętrznych, zaś o zawiązywaniu kas pożyczkowo-oszczędnościowych, emerytalnych, szpitalnych, towarzystw wzajemnej pomocy robotników górniczych w całym państwie decyduje minister rolnictwa.

Berlin 10 czerwca (rano). Ze strony Anglii i Francji przedsięwzięto starania, by nakłonić Turcję do natychmiastowego ustąpienia z Tessalii. Trzy mocarstwa jednak: Austrja, Prusy i Rosja na propozycję tę zgodzić się nie chcą z obawy, by Grecja nie robiła potem trudności przy układach pokojowych.

Kolonja 10 czerwca (rano). *Köln. Ztg.* donosi z Kanai, że admirałowie postanowili posunąć się w głąb wyspy z wojskami europejskich mocarstw.

Berlin 10 czerwca (rano). Z Konstantynopola donoszą, że pomiędzy Rosją a Turcją zapanowało istotnie dość silne napięcie. Ambasador rosyjski Nelidow na audjencji u sułtana poruszył sprawę powiększenia floty tureckiej, oświadczając, iż obecnie, gdy wojna pomyślnie się skończyła, a kwestja wschodnia znajduje się w stanie obaw niebudzącym, powiększenie to zgoła nie jest potrzebne. Na to odpowiedział sułtan, że w pobliżu Czarnego morza także poczyna się ściągać liczne załogi i wojska. — Zarzut ten pozostawił Nelidow bez odpowiedzi.

London 10 czerwca (rano). *Times* donosi z Aten: Gabinet grecki otrzymał wiadomość, że z powodu pewnych trudności, jakie się pojawiły przy szczegółach rokowań pokojowych, starają się niektóre mocarstwa nakłonić Portę, aby szczegóły owe ułożyła bezpośrednio z Grecją, a zgodnie z zasadami, sformułowanymi przez mocarstwa. Bezpośrednie te rokowania mają atoli rozpocząć się dopiero po zawarciu pokoju.

Konstantynopol 10 czerwca (rano). Sekretarze ambasad Anglii, Rosji i Włoch wyjechali wczoraj do Tessalii dla studjowania sytuacji. — Dziś odbędzie się czwarte posiedzenie ambasadorów u ministra spraw zewnętrznych Tewfik baszy dla dalszych rokowań pokojowych.

Gospodarstwo i handel.

Z Izby handlowej. Dnia 15 b. m. (wtorek) o godz. 5 po południu w sali obrad odbędzie się posiedzenie Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie. Porządek dzienny: 1) Przyjęcie protokołu z ostatniego posiedzenia. 2) Izba handlowa z Liberca zawiadania o odłożeniu zjazdu Izb handlowych na jesień. 3) Wybór jednego członka do przyniesowej komisji miejskiej. 4) Dyrekcja poczt i telegrafów co do urządzenia publicznej rozmownicy telefonicznej w Krakowie. 5) Magistrat w sprawie kasy chorych filij Tow. asykuracyjnego „Föniks“. 6) Ministerstwo handlu z projektem ustawy o proveniencji towarów. 7) Namiestnictwo o opinie w sprawie jarmarków w Jaworniku. 8) Starostwo z Tarnowa o opinie w sprawie cechu piekarzy tamże. 9) Namiestnictwo w sprawie sądów rozjemczych w myśl nowej procedury sądowej. 10) Sprawozdanie członków Dsttnera i Szancera z odbytego w maju posiedzenia państwowej Rady kolejowej. W końcu przedmioty po dzień sesji nadane.

Lubów d. 9 czerwca.

Pszonica 7:50 do 7:80, żyto 5:30 do 5:80, jęczmień browarny 5:50 do 6:00, jęczmień pastewny 4:75 do 5:—, owsis 5:90 do 6:40, rzepak —:00 do —:00, groch 5:— do 8:—, wyka 4:50 do 4:75, nasienie lniane — do —, nasienie konopne — do —, bób — do —, bobik 4:50 do 5:—, hreczka 0:— do 0:—, koniczyna czerwona galic. 25— do 40— szwedzka 45— do 60—, biała 40— do 60—, motka — do —, anyż — do —, kukurndza stara 5:— do 5:25, nowa 5:— do 5:25, chmiel 0:— do 0:— chmiel nowy na termin — do —, spirytus gotowy — do — na termin — do —, Waranty — do —

Uspობienie stałe.

Giełda zbożowa: Cukier surowy loco Anssig 11:60— do 11:65—, loco Ołomunie 10:80 do 10:90—, loco Berno-Wiedeń 10:80— do 10:90—, na marzec loco Aussig 11:67 do 11:72 cukier w kostkach prima 33:00 do 33:50, secunda 32:75 do 33:25 Spirtus kontyngentowany loco Wiedeń 16:30 do 16:50 Nafta kaukazka transito Trjest 4:75 do 5:00, galicyjska prze roczysta 17— do 17:25.

POCIĄGI KOLEJOWE

od dnia 1 maja 1897 r.

Z Krakowa odchodzi:

W kierunku Wiednia: godz. 5 min. 38 rano osobowy; godz. 7 min. 25 rano pospieszny; godz. 9 min. 25 przed poł. osobowy; godz. 2 min. 31 po poł. błysk. (I i II kl.); godz. 3 min. 20 po poł. osobowy; godz. 6 min. 25 wieczór osobowy do Oświęcimia; godz. 10 wieczór pospieszny. — **W kierunku Warszawy:** godz. 5 min. 38 rano osobowy; godz. 9 min. 25 przed poł. osobowy; godz. 6 min. 25 wieczorem osob. — **W kierunku Lwowa:** godz. 6 min. 31 rano pospieszny; godz. 8 min. 40 rano mieszany; godz. 11 min. — przed poł. osobowy; godz. 2 min. 49 po poł. błysk.

wiczny (I i II kl.); godz. 6 min. 40 wieczór osobowy do Tarnowa; godz. 9 min. 15 wieczór pospieszny; godz. 10 min. 55 wieczór osobowy. **Do Wieliczki:** godz. 8 min. 40 rano; godz. 12 min. 20 w południe; godz. 8 min. 30 wiecz.; godz. 10 min. 55 wiecz. pociągi osobowe. — **W kierunku Nowego Sącza i Zagórza:** o godz. 6 rano do Suche; o godz. 5 min. 13 rano osobowy do Skawiny; godz. 9 min. 05 przed poł. osobowy; godz. 3 min. 25 po poł. osobowy do Skawiny; o godz. 7 min. 35 wieczorem osobowy do Chyrowa; od dnia 25 czerwca do dnia 15 września o godz. 8 min. 10 rano osobowy do Chabówki, Rabki i Mszany.

Do Krakowa przychodzą:

Od strony Wiednia: godz. 6 minut 6 rano pospieszny (wszystkie trzy klasy); godz. 7 minut 33 rano osobowy z Oświęcimia; godz. 9 minut 45 przed południem osobowy; godz. 2 min. 43 po południu błyskawiczny (I i II kl.); godz. 5 min. 7 po połudn. osobowy; godz. 8 min. 45 wieczorem pospieszny (trzy klasy); godz. 10 min. 10 wieczorem osobowy. — **Od strony Warszawy:** godz. 9 min. 45 przed poł. osobowy; godz. 5 min. 7 po poł. osobowy. — **Od strony Lwowa:** godz. 4 min. 40 rano osobowy; godz. 7 rano pospieszny; godz. 8 min. 45 rano osobowy z Tarnowa; godz. 2 min. 24 po południu błyskawiczny; godz. 2 min. 53 po poł. osobowy; godz. 6 min. 10 wieczór mieszany; godz. 9 min. 38 wieczór pospieszny **Z Wieliczki:** godz. 8 min. 45 rano; godz. 11 min. 15 przed południem. godzina 6 minut 50 wiecz.: pociągi osobowe. — **Od strony Zagórza i Nowego Sącza:** godz. 6 min. 36 rano; ze Suche; godz. 9 min. 30 rano; godz. 11 min. 5 rano ze Skawiny; godz. 4 min. 47 po poł.; od 25 czerwca do 15 września z Mszany, Rabki, Chabówki o godz. 7 min. 40 wiecz.; godz. 9 min. 22 wiecz. z Kalwarii pociągi osobowe.

☛ Czas środkowo-europejski. ☛

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbleo w katedrze na Wawelu zwidzać można w dniu powszednie o godz. 1 a w niedziele i święta o godz. 11 1/2.

Muzeum XX. Czarotoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godz. 9—1 po południu, o ile w te dni nie przypadają święta.

Muzeum Narodowe (w Sukiennicach) otwarte jest codziennie od godz. 11—3 popołudniu, z wyjątkiem poniedziałków za opłatą wejścia 20 ct. w dzień zwykły, w niedziele i święta po 10 ct. od osoby.

Muzeum techniczno-przemysłowe mlekie otwarte jest dla zwiedzających codziennie od godziny 9—1 rano i od 3—6-tej popołudniu za opłatą 20 ct. od osoby dorosłej i 10 ct. od dzieci do lat 10-ciu. W niedziele i święta — z wyjątkiem świąt głównych. Wstęp do zbiorów od godz. 10— bezpłatny.

KURSY TELEGRAFICZNE.

Wiedeń 10 czerwca (rano). Wiadomości o nieustannych deszczach na Węgrzech wzbudziły zaniepokojenie, dotyczące się przyszłych żniw i spowodowały usposobienie mniej żywione. Wiadomości polityczne o stanie rokowań pokojowych między Grecją a Turcją wykazujące pewien zastój także przyczyniły się do utrzymania tendencji słabej.

Akcje kredytowe	369.62	Alpiny	98.80
Węg. akcje kred.	403.—	Renta majowa	102.30
Anglobanki	160.—	Węg. renta koronowa	99.90
Bankvereiny	258.—	Losy tureckie	57.40
Unionbanki	301.—	Bułgary	115.—115.25
Länderbanki	243.25	Losy Bazylika	6.80—7.40
Staatsbahny	355.25	Marki papier.	58.62—5.70
Lombardy	88.—	Rubel	1.27—
Nordwestbahny	262.—	Dwudziesto-	
Akcje tytoniowe	165.—	frankówka	9.52—9.53

Lubów 10 czerwca (rano).

Akc. Kol. g. Kar. Lud. po 200 złr. mk.	216 —
Akc. Banku hip. galic. po 200 złr. w. a.	390 —
Akc. Banku kred. gal. po 200 złr. w. a.	210 —
Listy z Banku h. g. 5% wa. wyl. z 10% bez kup. bież.	110 20
" z. " " 4 1/2% w. a. los w 501 " " "	100 —
" z. " " 4% " w 60 l. " " "	
" z. " kraj. 4 1/2% w. a. los. " " "	96 70
" z. " " w 51 l. " " "	100 50
" z. " " 4% w. a. los w 57 l. " " "	98 —
" z. Tow. kred. gal. ziem. 4% (pierwsza emisja) " " "	97 60
" z. Tow. kred. galic. ziem. 4% los w 41 1/2 lat " " "	—
" z. Tow. kred. 4% los w 56 lat " " "	97 40
Ob. komun. Bank. kr. 5% (2 em.) " " "	102 20
Ob. " " 4 1/2% (3 em.) " " "	100 20
Ob. pożyczki kraj. 6% wa. z r. 1873 " " "	103 —
Ob. " " 4% wa. z r. 1891 " " "	—
Ob. " " 4% po 200 kor. z roku 1893 " " "	97 80
Listy miasta Krakowa	25 50

NADESŁANE.

(Rubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od Redakcji, która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje.)

Krynica. W znanym już pensjonacie w willi „pod Wisłą“, urządzonym z wszelkimi wygodami, znajdują, jak at poprzednich, pomieszczenie zarówno całe rodziny, jak pojedyncze osoby. Młodym panienkom, przybywającym bez osob starszych, zapewnia się najtroskliwszą opiekę.

Pensjonat otwarty od 15 maja do końca września. — Blizszych wyjaśnień udziela i prospekty rozsyła właścicielka pensjonatu **Emilja Burzyńska**, wdowa po prof. Uniw. Jagiellońskiego, do dnia 12 maja w **Krakowie**, ulica Pijarska, Nr. 9, następnie w **Krynicy**. 1269

„Premie“ Tow. Przyjaciół sztuki pięknych

jak i wszelkie inne obrazy, oprawia w ramy po cenach nader niskich

magazyn **RUDOLFA HERLICZKI** w Krakowie, Plac Marjacki Nr. 1.

Restauracja w Hotelu Pollera F. Wójcickiego w Krakowie. Obiad za 1 zlr. 1531 Czwartek dnia 10-go Czerwca b. r. I. Consomme z łazankami Zupa szczawiowa Rosół z ryżem Sandacz po holendersku Móżdżek w krutonach II. Jajka à la Mayenberg Szt. mięsa sos trybukowy Polędwica ang. garni III. Kurczę z rożna Zrazy polskie z kaszą File de boeuf à la Godard Moskowits mrożony Klusieczki kładzione z cebulką Galaretką IV. Kolaćja z 3 dań 75 ct. BULJON własnego wyrobu z dziczyzny kilogr. zlr. 4-50.

Pisarz 12 ekonomiczny z ukończoną szkołą rolniczą w Jagielnicy z dwuletnią praktyką gospodarczą w większych gospodarstwach — poszukuje pasady od 1 lipca b. r. Łaskawe zgłoszenia pod lit. L. K. poste rest. Gawłuszowice. 1618

DWOREK MUROWANY z oszkloną werandą, z dużym ogrodem owocowym i jarzynym, 14 morg gruntów, 2 km. od Krakowa oddalony, przy szosie. jest każdego czasu do sprzedania lub zamiany na mniejszą realność w miasteczku. Zgłoszenia z propozycjami dla dra H. T. do Adm. „Głosu Narodu”. 1-3 1613

Największy skład maszyn do szycia SINGERA czotekowych i pierścinkowych i rowerów Józefa IWANICKIEGO następcy.

Na kredyt, za gotówkę znacznie taniej. Cenniki przesyła się franco. 1527

W Makowie jest w pobliżu dworca kolejowego do sprzedania 43 względnie do wynajęcia DOM murowany parterowy o 9 ułkacych wraz z ogrodem. Bliższa wiadomość w kancelaryi adwokata Dra Suierzyńskiego w N. Sączu.

W OGRODZIE naprzeciw cmentarza krakowsk. poleca się najstosowniejsze drzewka do obsadzania grobów, kwiaty zimotrwałe i letnie, jak również podług życzenia Szan. Publiczności obsadza się groby drzewkami i kwiatami. Ceny możliwie przystępne. 1378 E. UKLAŃSKI Zarząd ogrodów w Olszy p. Kraków.

Fabryka Cukrów ST. GĘDZIERSKIEGO róg Rynku i ulicy św. Jana (za główną trafiką) poleca: Cukry deserowe 1 funt w pudełku 1 zlr., Herbatniki zawsze świeże 1 funt 60 ct., Karmelki nadziewane 1 funt 40 ct., Ciasta świeże po 4 i 5 ct. — Przyjmuje się zamówienia na Toriy. 1597

Do wód mineralnych pierniki znane ze swej znakomitej jakości odznaczone na wyst. kraj. 1894, poleca fabryka A. Hernicha w Wadowicach do nabycia w Krakowie: w handlu J. Wojciechowskiego 20 ul. Szewska. 1574 W Parku krakowskim w restauracji Stan. Ropka.

Od dawien dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą HERBATĘ ROSYJSKĄ zbioru majowego, amatorom teje poleca handel W. ADAMOWICZA W BROADACH na pograniczu rosyjskiem. 1 funt „Familiijnej” bardzo dobrej . . . . . 1.40 1 funt „Melange de Moskau” w oryg. opakow. najlepsz. 2.50 1 funt „Imperial” cesarskiej w oryginalnem opakowaniu 3.50 1 funt Wysiewków z najlepszych herbat kwiatowych . 1.20 Znakomitej Kawy „Ceylon” franco 5 kilo 9.50

TOWARZYSTWO STRZELECKIE W KRAKOWIE potrzebuje pod park (ogród) Strzelecki większych parcel gruntów 10 do 20 morgów. Interesowani zgłosić się mogą z ofertą do sekretarza Towarzystwa Pana Eugeniusza Reinera, Rynek Nr. 32 handel pod firmą „Andrzej Schultz” pomiędzy godziną 11 a 1 w południe. Zarząd. 1520 3 3

Magazyn mód Aleks. Łuszczynskiej 1546 w Krakowie, ulica Grodzka Nr. 2, I ptr. otrzymał na KAPELUSZE DAMSKIE od 3-ch zlr. obecny sezon w zwyż.

Od dawna uznany dietyczno kosmet. środek (wcieranie) na wzmocnienie i stężenie ścięgeń i mięśni ludzkiego ciała. Płyn Kwizdy z marką węża (Touristenfluid). używany ze skutkiem przez turystów, kolarzy i jeźdźców na wzmocnienie i odnowienie sił po wielkich podróżach. Cena 1/4 flasz. a. w. zlr. 1.—, 1/2 flasz. —.60 ct. Prawdziwy do nabycia we wszystkich aptekach. Główny Skład „Kreissapotheke Korneuburg” bei Wien. 151 13 20

Anastazy Holik ZEGARMISTRZ w Krakowie, przy ul. Szewskiej L. 2. POLECA: Skład zegarków kieszonkowych, zegarów pendułowych ściennych i stołowych, z najlepszych fabryk genewskich i francuskich, z poręczeniem trzechletniem. — Dewizki złote, srebrne i double męskie i damskie. — Szkatułki grające melodie polskie najstosowniejsze na podarki. Wszelkie naprawy uskutecznią z jednorocznym poręczeniem. — Ceny najprzystępniejsze. — Scisłe dotrzymywanie terminu przy powierzeniu roboty. 1468 4 0

Serownia Parowa w Wielkich Drogach poleca znakomite Séry śmietankowe krajowe Fromage de la Trappe i Camembert. Do nabycia w handlach kolonialnych i delikalesów. 1474 6 0

Skład fortepianów Ogłoszenie. PIANIN I FISHARMONII Józefa Słotwińskiego i Ski W KRAKOWIE ul. Szewska L. 5, I. piętro. Przyjmuje zamówienia strojenia fortepianów, pianin i organów tak w miejscu jak i na prowincji. 1541 2 2 1606 burmistrz.

Herbata z Broadów! Ważne dla każdego! Przepisy nowej ustawy o Podatkach osobistych 3 5 opracowane 1515 przez dra Władysława Szujskiego wyszły nakładem księgarni L. Zwolińskiego i Spki W KRAKOWIE. Cena egzemplarza 60 ct. z przesyłką 65 ct. — Do nabycia we wszystkich księgarniach. Notaryat w Nowym Tar-gu poszukuje dwóch dyetaryszy biegłych w sprawach spadkowych. Warunki korzystne. 2 4 1600 Do Bazaru 1428 w sukienicach Nr. 18 od strony Pałacu Spiskiego nadeszły: brzozy, lustra, nesesery; wielki wybór galanterji francuskiej, oraz biżuterja francuska, nakoniec nowy zapas torb podróżnych; parasole i laski.

Rękawiczki męskie, damskie i dzieciinne. bawełniane, imitacja skóry Fil d'Ecose i jedwabne, gładkie oraz ozdobnie wyszywane — polecają: Porebski & Zimler Kraków, Rynek Nr. 7. 1122 7 8

P. T. Kto ma dobry gust panowie, Kto szyć cenę, grosz szanuje Niech się właśnie teraz dowie Gdzie się towar prim kupuje... Bo nie sztuka wydać grosze, Kupić towar byle jaki Potem rzeknąć: „Krotko noszę „Do niczego towar taki!“ Trzeba bowiem mieć w względzie Dobrą firmę, towar przedni Ceny niskie, jak nie wszędzie Wygrał kto sens rał uwzględni. Radzę bowiem wszystkim szczerze, Wstąpić do mej firmy — proszę Kupić towar w dobrej wierze Nie na marne pójdą grosze. Mam skład duży — wybór wielki Biżuterji mędných stosy, Perfum, mydeł rodzaj wielki, Etui na papierosy. Dalej figur z porcelany Cygarniczek i Cybuchów Wybór wszystkim dobrze znany, Z łatwych dmuchów i wydmuchów. Wielki wybór mam kołnierzy, Półkoszulków, krawat, spinek W cenie niskiej kto nie wierzy Niechaj zmieni chęć w uczynek Niech coś kupi nie jak sknera Ale szczerze, a zobaczy, Że co kupił u Bajera To jak darmo dostał znaczy. 1164 Jasno Wszystkim rzecz tłumacze. Polecam się JAN BAJER Kraków, Grodzka 1. 10.

!! Dobra sposobność !! 236 par portier, niżej cen fabrycznych do sprzedania w magazynie mebli Ant. Wilczkiewicza Kraków, Karmelicka Nr. 21. 1506 7 0

NIEDOŚCIĞŁE są i zostaną zawsze Kołowce „Premier” ponieważ takowe jedynie z rur „Helical” wykonywane bywają i jednocześnie: największą odporność, najdoskonalszą precyzję, najdatniejszą budowę i najlżejszy bieg. 1194 6 20 The Premier Cycle Co. Ltd. (Hillmann, Herbert & Cooper). Fabryki: W EGER (Czechy). COVENTRY (Anglja). DOOS (przy Norymberdze). Produkcja roczna 60.000 sztuk. — Katalogi gratis i franco. WYŁĄCZNA SPRZEDAŻ u p. Ant. Larischa, Kraków, ul. Szewska L. 19.

Biuro ogłoszeń wynajmu mieszkań Wł. Grabowskiego Kraków, Wilsna 7 POLECA 1532 Duża sala, czyli hala, 70 m □ obszaru, i duży strych zaraz, dawniej była tokarnia w tem, Długa 17. Sklep, 2 pokoje, przedp. kuchnia par. zaraz, Stachowskiego 81. 5 ubikacyj na pracownię par. zaraz św. Jana 11. Sklep z pokojem, zaraz Starowiślna 1. 2 Sklepy i 2 pokoje z kuchnią zaraz, Rynek kleparski 15. Stajnie i wozownie zaraz: Zwierzyniecka 27. Rynek 29. św. Krzyża 3, Karmelicka 42, nad Rudawą 4, Senacka 9, od lipca: Basztowa 18. Pokój z meblami lub bez zaraz: Podwale 10 II p. i 12 part. Retoryka 1 I p. Plac Groble 7 part. Grzegorzka 14 II p. zaraz za Wielopolem, Sławkowska 6 II p. św. Jana Od lipca Wolska 7 I i II p. Gołębia 8 II p. 2 pokoje z przedp. z meblami zaraz: św. Jana 18 II p. Stradom 2 II p. Basztowa 4 II p. Rynek, 20 III piętro. Poselska 9 I p. Wolska 30 I p. Krupnicza 13 par. Kilińskiego 4 II p. Graniczna 9 parter. Dietla 47 II p. św. Gertrudy 7 parter, Od lipca: Jagiellońska 11 II p. Graniczna 1 part. Basztowa 18 II p. Od sierpnia Studencka 9 II p. 3 pokoje, pokój dla służącego, zaraz, Dębni 15 I p. willa Wgo Rożnowskiego. Pokój przedp. i kuchnia, zaraz Batorego 24 III p. Graniczna 109. I p. (kawalerskiej) Od lipca Siemiradzkiego 4 part. 2 pokoje, przedp. i kuchnia zaraz: Batorego 22 I i II p. Krzywa 4 I p. Od lipca Pawia 8 II p. św. Jana 18 III p. Gołębia 8 II p. Długa 17 I p. Krupnicza 9 part. Smoleńsk 11. 3 pokoje, przedp., kuchnia zaraz: Pawia 20 I p. Rynek 14 III piętro, Kano nicza 16 part. Stachowskiego 81 I, II p. i par. Krzywa 4 II p. Bernadyńska 8 part. Kapucyńska 3 I p. Graniczna 109 II p. Od lipca, Radziwiłłowska 8 part., Starowiślna 21 II p. Batorego 24 II ptr. Wolska 15 par. Długa 17 I p. Graniczna 9 II p. Karmelicka 41 I p. św. Krzyża 5 II p. Rynek kleparski 15 I p. Zwierzyniecka 25 I p. 25 I p. i 34 II p. 4 pokoje, przedp., kuchnia zaraz: Radziwiłłowska 27 I p. Rynek 14 III p. Podwale 9 I p. Kilińskiego 4 part. Stachowskiego 81 I p. Od lipca: Dietla 74 I p. Zwierzyniecka 27 par. II p. ipart 7 II p. Siemiradzkiego 6 par. 23 I piętro, Kapucyńska 5 III p. św. Marka 8 par. Podwale 12 part. Rynek kleparski 15 II p. Rakowicka 1 róg Lubicz I p. Od października: św. Krzyża 5 par. Graniczna 1 I p. 5 pokoi, przedp., kuchnia zaraz: Straszewskiego 2 II p. Karmelicka 42 I i II p. Kolejowa 12, II p. Studencka 11 II p. Nad Wisłą 2 II p. z ogrodkiem, Długa 31 I p. Od lipca, Czarnowiejska 47 I p. z ogrodkiem Starowiślna 1 I i II ptr. Szewska 15 II p. Rynek 24 I p. Kolejowa 3 II p. 6 pokoi, przedp., kuchnia zaraz: Podwale 9 I p. lub 10 pokoi. Stachowskiego 48, I p. Kanonicza 16 par. Od lipca, św. Tomasz 18 róg Florjańska 1 p. Loretańska 10 par. Studencka 13 II p. 7 pokoi, przedp., kuchnia, zaraz, Kanonicza 14 II p. Od lipca Franciszkańska 1, II p. św. Anny 3 II p. 8 pokoi, przedp., kuchnia zaraz: Poselska 9 II piętro., może być podzielone. II pokoi przedp. 2 kuchnie, nyża, łazienka, wodociąg I p., Od lipca Kanonicza 16. I 2 lub 3 pokoje, przep. kuchnia umebłowana, do października. św. Gertrudy 7 II p. Całe I piętro złożone, z 12 pokoi, 3 przedp., 2 nyże 2 kuchni z urządzeniem gazowem od października, św. Anny 3. może być podzielone na 7, 3, 2 pokje z odpowiednimi ubikacyjami. Wpis 50 ct. za ogłoszenie mieszkania w gazecie, na tablicach i w biurze.

OBRAZKI różne i OBRAZY OLEJNO MALOWANE Serca Jezusowego i św. Antoniego, oraz FIGURY różnej wielkości z porcelany i masy, bardzo piękne Serce Jezusa na 30 ctm. po 90 ct., — św. Antoniego na 1 m. 35 ctm. za 18 zlr. — NA NAGRODY: Książeczki do nabożeństwa, obrazki i medaliki — po rozmaitej cenie — do nabycia w specjalnym składzie artykułów treści religijnej KAZIMIERZA ZAJĄCZKOWSKIEGO „ANIOŁEM” Kraków, plac Marjacki 8. 1521

NAKŁADEM KSIĘGARNI KATOLICKIEJ

Dra Wład. Miłkowskiego w Krakowie

wyszło dziełko p. t.:

Wielka Chwała św. Antoniego Padewskiego

(Treść: Chleb św. Antoniego. Nowe cuda. Nowenna, Hymny, Pieśni i t. d.) 1530

Cena egzemplarza oprawnego elegancko z obrazkiem św. cudotwórcy 40 ct., z przesyłką o 5 ct. więcej.

Wózek na resorach

wyscielany, w dobrym stanie, tania zaraz do sprzedania przy ul. Batorego l. 20, parter. 1622 1 3

Potrzebna od września na stałe wywalifikowana

niemka

katolizka, bez języka polskiego. Bliższa wiadomość w szkole św. Tomasza, Szpitalna. 1623 1 3

Poszukuje się majątku ziemskiego

200 do 300 morgów dobrej roli, z trochę lasu przy szosie blisko kolei z dobrymi budynkami. Oferty z wykazem uprawy się stosować pod N. A. P. 3, Kraków, poste restante za okazaniem poświadczenia in- 1614 seracyjnego. 1 2

Darmo

do zabrania rumowisko z domu przy ul. Warszawskiej 3. — Stróż wskaże. 1621

Wagonik 1617

v. Wóz do rozwożenia towarów potrzebny, do nabycia zaraz. Zgłoszenia dla A. Z. do Adm. „Głosu Narodu“.

Mieszkania

mniejsze, nie drogie przy ul. Granicznej l. 109 są do najęcia od zaraz. 1-3 1615

III. PTR. KAMIENICA

w śródmieściu z dwoma sklepami za 22.000 złr. za dopłatą 8.000 złr. zaraz do sprzedania.

Wiadomość w Administracji „Głosu Narodu“ 5 5 1595

L. 561

Ogłoszenie licytacji.

Celem wydzierżawienia przysługującego gminie miasta Krosna:

- I. a) wyłącznego prawa wyrobu i wyszynku wódki, miodu, wiśniaku, rumu, araku, rosolisów, likieru i wogóle napojów gorących prawem propinacyi objętych;
- b) wyłącznego prawa wyrobu i wyszynku piwa;
- c) prawa poboru dodatku gminnego (Comunal Auflage) od powyższych trunków w mieście Krośnie z przedmieściem Guzikówką, następnie
- II. celem poddzierżawienia powyższych praw pod a) i b) wymienionych w miejscowościach Białobrzegi wraz z karczmą, Głowienka, Krościenko niżne, Polanka, Polanka Przegrody, Potok, Szczepańcowa, Suchodół wieś, Suchodół obszar dworski wraz z karczmą, Świeżowa polska, Torosówka, tudzież na obszarze dworskim Guzikówka, wszystko na lat trzy tj. na czas od 1 stycznia 1898 r. do 31 grudnia 1900 r., ewentualnie na lat sześć tj. na czas od 1 stycznia 1898 do 31 grudnia 1903 r., rozpisuje magistrat publiczną licytację za pomocą pisemnych ofert, które najdalej do dnia 1 lipca 1897 do godziny 5 po południu do tutejszego Magistratu wnosić należy, które to oferty następnie po terminie właśnie rzeczonym przez komisję licytacyjną opieczętowane i odczytane zostaną.

Jako cenę wywołania za wszystkie powyższe przedmioty dzierżawne ustanawia się dotychczas pobierany czynsz dzierżawny w kwocie 28995 złr. w. a. wadyum zaś w kwocie 1450 złr. w. a.

Oferty, które mają być należycie ostemplowane i opieczętowane, a w powyż oznaczone wadyum 1450 złr., zaopatrzone, zawierać muszą nazwisko i miejsce zamieszkania oferenta, jego stan, czas dzierżawy i wysokość ofiarowanego czynszu tak liczbami jak i w słowach, jako też i oświadczenie, że warunki dzierżawy są mu znane i takowym się poddaje.

Gotowe egzemplarze warunków licytacyjnych jako też i formularze ofert można otrzymać w biurze Magistratu, gdzie również bliższe warunki dzierżawy przejrzane być mogą.

Magistrat król. woln. miasta

Krosno, dnia 15 maja 1897 roku.

Burmistrz:

Dr. Feliks Czajkowski.

1608 2 3

MAGAZYN

Krajowego Towarzystwa Handlowego

Rynek główny L. 26, róg ulicy Wiślniej

poleca po cenach najprzystępniejszych:

Wszelką bieliznę od najskromniejszej do najwykwintniejszej,
Bluzki, szlafroki, matinées, suknie i zarzutki balowe,
Pelerynki w ogromn. wyborze sztuka od złr. 2.60

Materiały na suknie damskie czysto wełniane od 39 ct. za łokieć,
Zefiry, płócienka i kretony od 15 ct. za łokieć,
Batysty, satyny od 26 ct. łokieć,
Parasolki modne w ogromnym wyborze damskie od złr. 1.40, dziecinne od 65 ct.

Pończochy damskie, dziecinne i skarpetki męsk.,
Kołnierzyki, mankiety, krawaty,
Płótna własnej produkcji i z najlepszych fabryk zagranicznych,
Wyprawy ślubne gotowe i na zamówienia.

We wszystkich artykułach wybór największy i ceny zadziwiająco niskie.

Towarzystwo przyjmuje: wpłaty na udziały oraz wkładki oszczędności na 6%.

Dywidendę od udziałów za rok 1897 wypłaca 7%.

1537 21 0

„NORIS“

Fabryka pudełek, tutek cygaretowych i wyrobów papierowych

W. BEŁDOWSKIEGO, Magistra farm. i chemika

w Krakowie, Poselska l. 20.

poleca znane ze swej dobroci tutki cygaretowe „Noris“ jako też tutki z najlepszej bibułki „Mais“. — Przy zakupie wyraźnie żądać tutki „Noris“ i pilnie baczyć, czy na pudełku jest marka ochronna „Łabędź“.

1544

Dla łatwego wyboru tutek, polecam: Tutki „Mais Num a“, „Mais Albert“, białe „Noris“ do lekkich tytoni. Tutki „Mais Wallis“, „Mais de Paris“ do tytoni średniomocn. Na żądanie przesyłam okazy.

Właścicielka i wydawczyni: Józefa Bogoszowa.

Redaktor odpowiedzialny i kierownik wydawnictwa: Kazimierz Ehrenberg.

W drukarni W. Korneckiego w Krakowie.

Papier z fabryki Braci Fiałkowskich w Białej.